

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Полтавська державна аграрна академія
Освітня програма	37257 Економіка
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	051 Економіка

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	27
Повна назва ЗВО	Полтавська державна аграрна академія
Ідентифікаційний код ЗВО	00493014
ПІБ керівника ЗВО	Аранчій Валентина Іванівна
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	http://www.pdaa.edu.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/27>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	37257
Назва ОП	Економіка
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Тип освітньої програми	Освітньо-наукова
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Магістр (ОКР «спеціаліст»)
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій, кафедра економіки та міжнародних економічних відносин
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	кафедра маркетингу, кафедра фінансів, банківської справи та страхування, кафедра підприємництва і права, кафедра публічного управління та адміністрування, кафедра менеджменту, кафедра інформаційних систем та технологій, кафедра економічної теорії та економічних досліджень, кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	36003, м. Полтава, вул. Сковороди, 1/3
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	не передбачає
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	відсутня
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	101185
ПІБ гаранта ОП	Самойлик Юлія Василівна
Посада гаранта ОП	Професор
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	iuliia.samoilyk@pdaa.edu.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(066)-526-67-04
Додатковий телефон гаранта ОП	відсутній

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
заочна	4 р. 0 міс.
очна денна	4 р. 0 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Підготовка аспірантів за спеціальністю «Економіка» в ПДАА здійснюється з 1991 р. з періоду переходу економіки народного господарства до ринкових відносин. У той час була започаткована наукова школа економічного напрямку під керівництвом д.е.н., проф. В. Рабштини – відомого науковця в Україні та за її межами, далі наукову справу економічного напрямку продовжували д.е.н., професор, член.-кор. НААН України, заслужений працівник освіти, зав. каф. економіки та МEB П. Макаренко, під керівництвом якого захищено понад 100 кандидатських та докторських дисертацій, вагомий внесок у підготовку аспірантів кафедри здійснив д.е.н., проф. О.Березін. Крім того, до керування аспірантами протягом всього часу існування аспірантури було залучено понад 20 д.е.н., які були і є штатними працівниками академії або сумісниками.

У цілому протягом 30 років існування аспірантури з економіки на базі кафедри економіки (як згодом була трансформована в кафедру економіки та міжнародних економічних відносин) захищено близько 50 аспірантів та докторантів.

У 2010 відкрита спец. вчена рада Д 44.887.01 під керівництвом П. Макаренка для захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора та кандидата наук за спеціальностями: 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності); 08.00.03 – економіка та управління національним господарством. На сьогодні за спеціальністю 051 Економіка функціонують 4 наукових школи (Аранчій В., Макаренко П., Писаренко В., Плаксієнко В.).

ОНП Економіка третього рівня вищої освіти ступеня Доктор філософії за спеціальністю 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки розроблена відповідно до ЗУ «Про вищу освіту» від 01.07.2017 № 1556-VII, «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії і доктора наук», затвердженого Постановою КМУ № 261 від 23.03.2016 та Положенням про освітню (освітньо-професійну, освітньо-наукову) програму в Полтавській державній аграрній академії (нова редакція) від 18.03.2020 <https://cutt.ly/VvM8AKB> Спеціальність була ліцензована у 2016 р. (Наказ МОН України № 523 від 18.05.2016 р. <https://cutt.ly/Vv1enGb>), що дозволило у той же рік здійснити перший набір аспірантів, ОНП підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня спеціальності 051 «Економіка» була затверджена вченою радою академії (протокол №19 від 12 квітня 2016 р.) <https://cutt.ly/ov1wxjo>

ОНП Економіка, що виноситься на акредитацію, введена в дію наказом ректора Про введення в дію рішень вченої ради академії № 295 від 28.12.2019.

ОНП розроблена роб. групою у складі: Макаренко П. – д.е.н., проф., член-кор. НААН України (керівник проектної групи, гарант); Самойлик Ю. – д.е.н., професор; Березіна Л. – д.е.н., професор; Шкурупій О. – д.е.н., професор; Дивнич О. – к.е.н., доцент (голова науково-методичної ради спец. «Економіка»); Поночовна О. – здобувач вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка. Поштовхом для розробки ОНП була об'єктивна необхідність підготовки високоосвічених, національно свідомих, добросовісних, компетентних і високопрофесійних фахівців здатних: продукувати нові ідеї й концептуальні положення, творчо мислити; розв'язувати сучасні комплексні проблеми в галузі економіки на макро- і мікрорівні в умовах посилення глобалізаційних процесів і конкурентної боротьби на ринках аграрної продукції і продовольства, здійснювати науково-дослідницьку, освітню та практичну діяльність.

Розробка ОНП здійснюється з урахуванням пропозицій здобувачів вищої освіти, роботодавців та академічної спільноти, а також з урахуванням сучасних тенденцій розвитку ринку праці, соціально-економічних трендів національної економіки, у тому числі аграрної сфери. ОНП має позитивні рецензії нач. Хорольського відділення Управління виконавчої дирекції фонду соціального страхування в Полт. обл., д.е.н., проф. проректор з наукової роботи Сумського національного аграрного університету, директора приватної фірми КМ (м. Полтава), директорки КУ «Агенції розвитку територіальних громад Полтавського району», к.е.н. До реалізації програми залучаються НПП з науковими ступенями та/або вченими званнями, професіонали практики (стейкхолдери), а також висококваліфіковані спеціалісти.

Загальний обсяг освітніх компонент ОНП становить 60 кредитів (1800 годин), з них дисципліни освітньо-педагогічної підготовки – 18 кредитів ЄКТС, дисципліни професійної підготовки – 23 кредити ЄКТС, педагогічна практика – 3 кредити ЄКТС, вибіркові компоненти – 16 кредитів ЄКТС.

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року		У тому числі іноземців	
			ОД	З	ОД	З
1 курс	2020 - 2021	4	4	0	0	0
2 курс	2019 - 2020	6	6	0	0	0

3 курс	2018 - 2019	5	5	0	0	0
4 курс	2017 - 2018	1	1	0	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	20026 економіка 20035 економіка підприємства 28357 Економіка підприємства
другий (магістерський) рівень	19825 економіка підприємства 19834 інвестиційно-інноваційний розвиток підприємств 28375 Економіка підприємства
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	37257 Економіка

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самоцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	73652	38640
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	73652	38640
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	0	0
Приміщення, здані в оренду	2291	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>onpaspirantura2020_4.pdf</i>	7/fBxtv8yre5e9DGPv4JAv8EWoso+uYA6LLPqSBmi/Q=
Навчальний план за ОП	<i>navchalnyyplanphd2020.pdf</i>	Ovtf2GL5UrtL7J2ckAZAoWEhmKJfiIxwaPChcPT8oLc=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Реценз_я_Балуєк_2020.pdf</i>	pZg86U39VhOOhtX8w4QDI7bKXDrL5ynt7z1/FdJl5I8=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Реценз_я_Данько_2020.pdf</i>	T5mhyJTd4UB+uyoO5HfBSM1V9yT4N3qwpT5H3hNiIM8=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Реценз_я_Заяць_VM_2020.PDF</i>	Zuu1WK1DVCZxdq6huzxMGO/aACAx+Bq2JKu1D/Zq2Uc=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Реценз_я_Попова_2020.pdf</i>	3ofCBP59hrBkN5qELk3qcNjHlmFbpcXzAitgZut/WBw=

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Цілями ОНП Економіка є підготовка висококваліфікованих професіоналів, здатних розв'язувати комплексні проблеми в економіці та дослідно-інноваційній діяльності, застосовувати наукові підходи до процесів організації і розвитку економіки та прогресивні методи і засоби обробки даних, продукували нові знання для розвитку різних соціально-економічних систем. Зорієнтована на підготовку фахівця, здатного успішно здійснювати наукову, науково-педагогічну і професійну діяльність відповідно до вимог економіки на сучасному етапі розвитку.

Характерними відмінностями ОНП є надання поглиблених теоретичних знань, наданні знань, умінь, навичок для проведення наукових досліджень на макро- та мікрорівні, що дозволяють ефективно вирішувати актуальні проблеми аграрної сфери економіки в умовах глобалізаційних викликів і посилення конкуренції на агропродовольчих ринках. У Полтавському регіоні працює 2677 сільгоспдприємств, у яких сконцентровано 2174,8 тис. га сільгоспугідь, регіон займає 2 місце у загальному виробництві продукції сільського господарства. Провідна роль аграрного сектора є визначальною характеристикою фокуса ОНП (ОК4, ОК9). ПДАА тривалий час співпрацює з Полтавською облдержадміністрацією при розробці регіональних програм розвитку та Програми розвитку та підтримки аграрного комплексу Полтавщини, а також укладає договори про співпрацю з аграрними підприємствами та науковими установами. Наявність потужного наукового потенціалу з зазначених напрямків, висококваліфікованих НПП, матеріально-технічної бази, робить указану ОНП унікальною.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Цілі ОНП відповідають місії та стратегії ПДАА, Концепції освітньої діяльності ПДАА. Відповідно до місії та Стратегії розвитку ПДАА на 2020-2025 рр. (<https://cutt.ly/3bGTjyF>) Академія створює, збирає, примножує та поширює знання в соціально-поведінковій галузі та формує високоосвічену, національно свідому, добросчесну особистість, здатну творчо мислити і діяти відповідально, що є складовою мети ОНП. ОНП сприяє формуванню та розвитку наукових шкіл, залученню з.в.о. до виконання наукових досліджень, безперервності їхньої наукової роботи на всіх освітніх рівнях.

ОНП відповідає основним положенням Концепції (<https://cutt.ly/pbGTmsz>): здійснення моніторингу тенденцій розвитку світового освітньо-наукового простору для реагування на глобальні виклики, зміни умов на ринку освітніх послуг; орієнтація освітніх програм на потреби виробничих, наукових та освітніх установ; забезпечення вищого рівня інтеграції освітньої діяльності з наукою завдяки зростанню ролі дослідницької компоненти в освітніх програмах; залучення представників роботодавців, провідних учених і фахівців практиків до формування змісту освітніх програм, до визначення процедур оцінювання, до участі у освітньому процесі і підсумковій атестації. У відповідності до Перспективного плану розвитку ПДАА на період до 2025 р. (<https://cutt.ly/ObGTj7>), наукова складова ОНП нерозривно пов'язана з освітнім процесом і підготовкою науково-педагогічних кадрів та зосереджується на інноваційних напрямках наукових досліджень.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП: - здобувачі вищої освіти та випускники програми

Гол. принципом ОНП є студентоцентризм. При розробці ОНП беруть участь з.в.о., до робочої групи були включені: 2017 р.н. – Лесюк А., 2018 р.н. – Баган Н., 2019 р.н. – Поночовна О., 2020 р.н. – Поночовна О.: пропозиції фіксуються у відповідних протоколах

Для врах. пропозицій з.в.о. проводяться зустрічі, опитування онлайн і під час проведення конф., круглих столів, засідань кафедри, Ради молодих вчених, Ради аспірантів, Клубу «ДЕКА», врах. досвід випускників аспірантури. Інтереси з.в.о. враховано під час формування компетентностей та ПРН. Зокрема, з.в.о. для ОНП 2019 р. запропонована ФК 10. Разом зі стейкхолдером Поповою Ю. сформовано додаткову фахову компетентність ФК 12. для ОНП 2020 р. Проводяться коригування програмних результатів. Так, у ОНП 2018 р. внесено зміни до формулювання ПРН 2., ПРН 4 ОНП 2017 р., ПРН 5 ОНП 2017 р., ПРН 13 ОНП 2019 р. Враховуючи інтереси з.в.о., розширюється тематика досліджень, вносяться зміни до переліку дисциплін вільного вибору. За результатами анкетування з'ясовано, що з.в.о. потребують більшої організаційної та методичної підтримки при написанні тез, статей та дисертації. Відповідно до цього, а також для формування (ПРН 8 ОНП 2020 на засіданні НМР спец. «Економіка» прийнято рішення щодо збільшення обсягу обов'язкової дисципліни ОК7 для набору 2020. Також враховуючи побажання аспірантів старших років набору, для з.в.о. 2021 пропонується розширити перелік вибіркових дисциплін: «Грантова діяльності на нац. та міжнар. рівнях», «Економ. обґрунт. проектів з енергоефективності та енергонезалежності»

- роботодавці

Зв'язок з роботодавцями (представники органів держ. упр., бізнесу, наук. установ) здійснюється шляхом організації спільних зустрічей, конфер., обговорень, отримання рецензій та відгуків на ОНП, участь у засіданнях каф. та науково-методичної ради спеціальності, круглих столах і конференціях. Зокрема, при оновленні ОНП для з.в.о. спеціальності 051 Економіка 2020 року набору Балюк В. – к.е.н., нач. Хорольського відділення Управління виконавчої дирекції фонду соціального страхування в Полт. обл., запропонував змінити формулювання ФК 4 таким чином: «Здатність здійснювати науковий супровід результатів досліджень, здатність планувати, проводити та публічно презентувати результати наукових досліджень», а також розширив формулювання ПРН 11 наступним чином: здійснювати публікацію праць за темою наукових досліджень у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях, використовувати інші способи апробації результатів досліджень. Заяц В. – Директор приватної фірми КМ (м. Полтава) запропонував вести зміни у зміст ПРН 4 і подати його у такій редакції: «Застосовувати методи критичного аналізу і оцінки сучасних наукових досягнень під час дослідницької роботи, здійснювати синтез нових та комплексних ідей, проводити розширення та переоцінку вже існуючих знань у галузі економічних досліджень» та збільшити обсяг годин, що відводиться на вивчення обов'язкової навчальної дисципліни «Проблеми економіки в дисертаційних дослідженнях». Для активізації роботи з роботодавцями ПДАА укладає договори про співпрацю (<https://cutt.ly/sbKK6vl>)

- академічна спільнота

При формуванні цілей, компетентностей та програмних результатів враховані думки академічної спільноти, зокрема кафедра тісно співпрацює з кафедрою економіки та підприємництва Сумського національного аграрного університету та кафедрою економіки підприємства та організації бізнесу Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця. Так, Данько Ю. І. – д.е.н., професор, проректор з наукової роботи СНАУ, звернув увагу на необхідність додати програмний результат навчання у наступному формулюванні «Формулювати нові гіпотези та наукові проблеми у сфері економіки, пропонувати належні підходи та методи їх перевірки», що обумовлено необхідністю проведення оригінальних досліджень у сфері економіки з використанням відповідних методів. Зустрічі з представниками академ. спільноти відбуваються під час проведення спільних конференцій, круглих столів, семінарів, спільних зустрічей та онлайн конференцій з гарантом програми: <https://cutt.ly/gbKL7qX>, <https://cutt.ly/TbKZoj4>, <https://cutt.ly/MbKZg3C>

Починаючи з 2015 року, університет бере участь у проєктах з міжнародної кредитної мобільності (Еразмус+КА1 Credit Mobility) з трьома ЗВО Республіки Польща (Вища школа торгівлі та послуг м. Познань, Вища Школа Бізнесу м. Домброва Гурніча, Університет природничих наук м. Познань) та Університетом «Хоєнхайм» (Німеччина) і планує розширювати коло європейських ЗВО-партнерів.

- інші стейкхолдери

Під час оновлення ОНП враховуються інтереси різних професійних груп. Відбувається співпраця з КУ «Агенція місцевого розвитку територіальних громад Полтавського району», КУ «Обласний молодіжний центр» Полтавської обласної ради, Хорольським відділенням Управління виконавчої дирекції фонду соціального страхування в Полтавській області, Полтавським обласним об'єднанням фермерів і приватних землевласників ім В. Чміленка. Попова Ю. М. – Кандидат економічних наук, директор КУ «Агенція місцевого розвитку територіальних громад Полтавського району», враховуючи наявність наукового складника, при оновленні програми підготовки здобувачів ступеня вищої освіти Доктор філософії 2020 року набору запропонувала додати до фахових компетентностей «Здатність до управління науковими проєктами, реєстрації прав інтелектуальної власності».

Щорічно за участю кафедри в Університеті організовуються «Ярмарка вакансій» з представниками найбільших підприємств області. Для сприяння професійному становленню здобувача вищої освіти за ОНП залучаються спеціалісти Відділу сприяння працевлаштуванню студентів і випускників (<https://www.pdaa.edu.ua/content/viddil-spruyannya-pracevlashtuvannya-studentiv-i-vypusknikyiv>).

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Одним із стратегічних завдань Стратегії зміни майбутнього «Україна – 2030» є розвиток с/г підприємництва на основі формування прозорих ринків продукції та засобів виробництва, сприяння діяльності малих форм господарювання в аграрному секторі та розвитку аграрної логістики... (<https://cutt.ly/abGUQJo>). Фокус ОНП сконцентровано на цих питаннях.

Програмні результати навчання постійно переглядаються для забезпечення актуальних компетентностей випускника. Як передбачає Cedefop (<https://cutt.ly/6bGUDQ8>), у майбутньому будуть актуальними такі компетенції: ділова грамотність, математичні навички та аналітика, творчість, здатність вирішувати проблеми, збір та оцінка інформації, знання інформаційно-комп'ютерних технологій та навички програмування, що враховано в ОНП. Відповідно до інформації, наданої Полтавським обласним центром зайнятості щодо кількості вакансій, наданих роботодавцями, у 2016 та 2020 рр. спостерігається постійна потреба у професіоналах в галузі економіки. Потреба в економістах становить 115 вакансій у 2020 р. проти 212 – у 2016 р. Також є потреба в економістах з праці, фінансової роботи, з планування, зі збуту. В останні роки з'явилися нові вакансії, пов'язані з сучасними особливостями соціально-економічного розвитку регіону, зокрема, фахівців з ефективності підприємництва, економіст з ціноутворення, економіст з договірних та претензійних робіт, фахівець з публічних закупівель. Зростає потреба у підготовці наукових кадрів для здійснення викладання у закладах вищої освіти (45 вакансій у 2020 р., проти 32 – у 2016 р.).

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

С/г є ключовою галуззю Полт. рег. Тому ОНП насамперед орієнтована на цю сферу. Мета ОНП відповідає Стратегії розв. Полт. обл. до 2020 р. (<https://cutt.ly/nbKX1h4>), Страт. розв. Полт. обл. до 2027 р. <https://cutt.ly/fbKCrIs>), Програмі екон. і соц. розв. Полт. обл. на 2021 р. (<https://cutt.ly/mbKCiGa>), Компл. програмі розв. малого та середнього підпр. у Полт. обл. на 2021-2023 рр. (<https://cutt.ly/sbKCh5P>). Їх зміст врахований під час розробки та оновл. ОНП, у т.ч. формування ПРН.

Прикладом врах. галуз. та регіон. контексту є тематика наук. робіт – Баган Н.– «Форм. та ефективність викор. ресурсів аграрних підпр.»; Резнік А. – «Організаційно-економічні засади забезп. ефективності витрат с/г підпр.»; Ващенко В. «Організаційно-економічний механізм форм. та викор. земель с/г призначення» та ін. Участь аспірантів у галузевих конф. <https://cutt.ly/gbKL7qX>, <https://cutt.ly/TbKZoj4>, <https://cutt.ly/MbKZg3C>, зокрема ініційованих органами держ. управл. <https://cutt.ly/ZbK4xmV>, <http://surl.li/trps>

При форм. навч. плану включаються ОК з урахуванням галуз. контексту (ОК 9), вибірково: «Екон. політика держави та держ. рег. діяльності в АПВ», «Форм. і ефективне викор. потенціалу підпр. в аграрному і агропромисловому виробництві», «Ресурсозбереження та організаційно-економічні засади розв. органічного виробництва в аграрних підпр.», «Кооперативні форми виробн. і обслуг. в с/г», «Прогноз. та план. в аграрному підприємстві»). До програм розвитку Департ. агропромислового розвитку Полт. ОДА залучаються з.в.о. під час викон. наук. складової ОНП

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП

було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

При формуванні цілей, компетентностей та програмних результатів ОНП було враховано теоретичний і практичний досвід підготовки докторів філософії у Європі та США: Лейбніц-Інститут аграрного розвитку в країнах з перехідною економікою (IAMO), Галле (Залле), Німеччина (The Leibniz Institute of Agricultural Development in Transition Economies); Університет Міссурі США Mizzou University (University of Missouri); Salem State University (США); The University of Southern Denmark. Дослідження іноземних програм дозволило розширити наукову складову підготовки аспірантів та застосовувати проблемно-орієнтоване навчання з набуттям компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі економіки.

При розробленні ОНП враховано також досвід підготовки аспірантів у вітчизняних закладах вищої освіти, зокрема Національного університету біоресурсів і природокористування України (подальше навчання, оцінювання, спеціальні компетентності, дисципліни фахової підготовки), Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця (програмні результати навчання), Сумського національного аграрного університету (спеціальні компетентності, програмні результати навчання, структурно-логічна схема освітньо-наукової програми), Полтавського національного педагогічного університету ім. В. Г. Короленка (загальні компетентності).

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка третього рівня освіти відсутній формували на основі проекту? чи самостійно? якщо проект використовували, то зазначити. При оновленні ОНП враховували Стандарт вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка для другого (магістерського) рівня вищої освіти (наказ № 382 від 04.03.2020) в частині «Додатково для освітньо-наукових програм»

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

ОНП розроблена відповідно до Національної рамки кваліфікацій, тому інтегральною компетентністю є здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі економічної науки та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики. У програмних результатах навчання ОНП зайшли відображення:

Знання (Концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності): ПРН 1.

Уміння/навички (спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики; започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності; критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей): ПРН 4-11, ПРН 13.

Комунікація (вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому; використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях): ПРН 2. ПРН 14. Відповідальність і автономія (демонстрація значної авторитетності, інноваційності, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, постійна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності; здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення): ПРН 3. ПРН 12.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

60

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

44

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

16

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Зміст ОНП повністю відповідає предметній області спеціальності 051 Економіка. Об'єктом ОНП Економіка є процеси та явища, що породжують проблемну ситуацію в економіці на загальнодержавному, регіональному, місцевому рівнях та господарській діяльності суб'єктів господарювання, а також домогосподарств, що обрані для

дослідження. Цілями навчання за ОНП Економіка є підготовка висококваліфікованих професіоналів, здатних розв'язувати комплексні проблеми в економіці та дослідно-інноваційній діяльності, здатних застосовувати наукові підходи до процесів організації і розвитку економіки, застосовувати прогресивні методи і засоби обробки даних, продукувати нові знання для розвитку різних соціально-економічних систем. Теоретичний зміст предметної області становлять загальні закони та тенденції економічного розвитку, теорії мікро-, макро- і міжнародної економіки; сучасні кількісні методи аналізу економічних процесів; закономірності сучасних соціально-економічних процесів; вивчення і виявлення причин, зв'язків, залежностей, які дозволяють встановити поведінку об'єкта, визначити і вивчити його структуру, характеристику на основі розроблених у науці принципів і методів пізнання. Методи, методики та технології в ОНП Економіка: філософські, загальнонаукові і конкретно-наукові методи, системи правил використання методів, прийомів та способів використання яких в сфері економіки забезпечує виконання наукового дослідження та отримання наукових результатів. Інструментарій та обладнання: науково-технічна інформація (монографії, збірники, періодичні видання, стандарти та інше), репозитарії, електронні бази даних, спеціальне програмне забезпечення. Специфікою ОНП Економіка є її аграрна спрямованість, наукові дослідження стають невід'ємною складовою освітнього процесу та практичної діяльності майбутніх професіоналів. Освітня складова спрямована на загальну та професійну підготовку, що забезпечує реалізацію дослідницької роботи, вміння ідентифікувати проблеми розвитку економіки, здійснювати інформаційний пошук, а також формування наукової майстерності викладача закладу вищої освіти. Наукова складова передбачає поглиблення методології, здійснення аналітичної діяльності щодо індивідуально обраної актуальної теми досліджень з обґрунтуванням практично-прикладного результату удосконалення механізму функціонування суб'єктів та галузей економіки. Практична апробація результатів наукових досліджень здійснюється шляхом: проходження педагогічної практики; публікації у фахових виданнях і виданнях, внесених до міжнародних наукометричних баз даних; участі в конференціях різного рівня; впровадження у діяльність органів влади, місцевого самоврядування, територіальних громад, суб'єктів господарювання та інших організацій, дотичних до економічної проблематики, а також у навчальний процес закладів освіти розроблених здобувачем навчальних курсів, методичних матеріалів; отримання прав на об'єкти інтелектуальної власності; публічний захист дисертаційної роботи (<http://surl.li/trrx>).

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Структура ОНП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір з.в.о. теми наукового дослідження та керівника, а також навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством, зокрема п.15 частини першої статті 62 ЗУ «Про вищу освіту», а саме: «...вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 % загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти». У ПДАА реалізується персональна освітня траєкторія реалізації потенціалу здобувача вищої освіти, яка визначається його здібностями, інтересами, мотивацією та можливостями. Індивідуальна освітня траєкторія в ПДАА забезпечується через студентоцентрикований підхід до навчання та наукової діяльності. Аспіранти реалізують свою персональну освітню траєкторію через участь у наукових заходах академії й інших ЗВО та право на академічну мобільність (<https://cutt.ly/iv1U38j>) відповідно до Стратегії розвитку ПДАА на 2020-2025 рр. (<http://surl.li/riss>). Здобувачі ОНП обирають вибіркові дисципліни з каталогу, а також в інших закладах вищої освіти, що передбачено відповідними Положеннями ПДАА: <https://cutt.ly/fv1mUN9>, <https://cutt.ly/av1m5NC>. Индив. освітня траєкторія з.в.о. ОНП відображена в індивідуальному навчальному плані – відповідно до Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступенів доктора філософії та доктора наук в Полтавській державній аграрній академії <http://surl.li/sdhr>

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Аспіранти ОНП мають можливість обирати дисципліни вибіркової частини за визначеною в ПДАА процедурою (Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАА (<https://cutt.ly/fv1mUN9>) та Положенням про забезпечення права на вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти ПДАА (<https://cutt.ly/Mv1I4yz>)). У ОНП на вибіркoву частину відведено 16 кредитів ЄКТС, що складає 26,7 % загального обсягу освітньої складової. Перелік вибіркoвих навчальних дисциплін формується робочою групою, до складу якої входять завідувач кафедри, гарант освітньо-наукової програми, члени робочої групи, стейкхолдери, аспіранти та ін. Визначення переліку вибіркoвих дисциплін підпорядковане реалізації індивідуальної освітньої траєкторії та наукових уподобань з.в.о. У межах графіку проведення процедури вибору навчальних дисциплін аспірантура і докторантура інформує здобувачів вищої освіти про терміни та особливості її здійснення на наступний навчальний рік. Аспіранти на сайті академії ознайомлюються зі змістом вибіркoвих навчальних дисциплін (<https://cutt.ly/Kv1ENln>). Після цього здобувачі вищої освіти здійснюють вибір навчальних дисциплін за допомогою анкетування. Узгальнена інформація про результати вибору здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін аналізується аспірантурою і докторантурою та навчальним відділом (<https://cutt.ly/Wv1RYTg>). Обрані аспірантами вибіркoві навчальні дисципліни вносяться до індивідуального навчального плану аспіранта, який затверджується. Здобувачі мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти. Наприклад, М. Міроєвська, аспірантка 2 року обрала дисципліну освітнього ступеня Магістр «Економічні ризики», оскільки вона закінчувала інженерно-технологічний факультет і зараз бажає поглибити економічні знання. М.Фененко обрав дисципліну з освітнього ступеня Магістр «Дорадництво», оскільки хоче відобразити цю проблематику в науковому дослідженні, В. Ващенко вивчила дисципліну у Вищій школі управління охороною праці в м. Катовіце (Польща). Обрані вибіркoві компоненти заносяться до індивідуального плану і стають обов'язковими для вивчення. В академії продовжується робота щодо розроблення програмного забезпечення для функціонування електронного кабінету здобувача вищої освіти на сайті ПДАА, поєднаного з внутрішньою базою даних АСУ ПДАУ. Вибір

навчальних дисциплін через електронний кабінет здобувача вищої освіти (<https://asu.pdaa.edu.ua/>) удосконалив процедуру обрання і подальшого вивчення вибіркового навчальних дисциплін.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

ОНП передбачає практичну підготовку з.в.о., яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для професійної діяльності. Практична підготовка аспірантів здійснюється за посередництвом проведення практичних занять ((340 год., 18,9%), самостійної роботи (1094 год., 60,8%), педагогічної практики (90 год., 5,0%). Така підготовка дозволяє реалізувати інтегральну компетентність; ЗК 2-6; ФК 1, 3-8, 11-12; ПРН 1, 3, 5-6, 8-9, 11-12, 14.

ОНП передбачає практичну підготовку з.в.о. на основі: «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 (<https://cutt.ly/obGOZD8>) та «Положення про педагогічну практику здобувачів вищої освіти ступенів доктора філософії та доктора наук в ПДАА» (<https://cutt.ly/tv1CQ5u>). Педагогічна практика є обов'язковою складовою підготовки аспірантів даної ОП.

Здобувачі залучаються в межах пед. практики і з власної ініціативи до проведення практичних занять по кафедрі економіки та МEB. Так, під час проведення занять з використанням дистанційних технологій (платформи Google Meet, системи дистанційного навчання ПДАА MOODLE), Баган Н. та Сівіцька Ю. були залучені до викладання дисц. «Економіка підприємства»; М. Міроєвська та А. Резнік – до викладання дисципліни «International Agribusiness» (англ.): <https://cutt.ly/Dv1MmG>, <https://cutt.ly/5v1MesJ>, <https://cutt.ly/lv1NGFd>, <https://cutt.ly/Av1Ncrn>, (<https://cutt.ly/gbGOjXv>, <https://cutt.ly/xbGOloi>

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

За результатами навчання на ОП передбачено набуття з.в.о. Soft skills, які відповідають ЗК та ПРН. Здобуття соц. навичок відбувається через вивчення таких освітніх компонентів: ОК1-5. ОП передбачає формування компетентностей Soft skills: ЗК 1-3, 7 та ПРН 2, 5. Формуванню навичок soft skills в межах ОП сприяють сучасні методи навчання, участь аспірантів у тренінгах, круглих столах, громадських заходах. Так, аспіранти Бодрий Я., Баган Н., Резнік А., Міроєвська М., Вернигора М. взяли участь у тренінгах, які дозволили розвинути Soft skills. Розвиток Soft skills в аспірантів здійснюється завдяки функціонуванню Клубу аспірантів «ДЕКА» (Дискусійний Економічний Клуб Аспірантів), який функціонує на кафедрі економіки та МEB: <http://surl.li/trwl>
На засідання клубу «ДЕКА» запрошуються науковці, стейкхолдери, психологи, публічні діячі та інші фахівці, дискусії з якими сприяє розвитку Soft skills, а також аспіранти готують презентації та оволодівають мистецтвом публічного виступу, ораторського мистецтва, вміннями налагоджувати комунікації, працювати в команді. Наприклад: <http://surl.li/trwn>; <http://surl.li/trwq>; <http://surl.li/trws>
Аспіранти запрошуються на зустрічі з іноземними партнерами, у результаті яких аспіранти набувають soft skills у результаті транкультурних комунікацій: <http://surl.li/trxh>; <http://surl.li/trxm>; <http://surl.li/trxo>.
Розвитку soft skills сприяє впровадження психол. службою ПДАА тренінгових програм з розвитку soft skills (<http://surl.li/trwx>), організація тренінгів із особистісного розвитку <http://surl.li/trwz>

Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту?

На сьогодні відсутній професійний стандарт.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Обсяг ОП та окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання. І регламентується в ПДАА такими док.: <https://cutt.ly/ov16zFA>, <https://cutt.ly/vv16fXR>, <https://cutt.ly/Yv16YIX>, <https://cutt.ly/Zv16F3w>.
Обсяг освітньої складової ОП (60 кр. ЄКТС) та ОК, співвідношення обсягів аудиторних занять і самостійної роботи визначаються з урахуванням їх змісту, особливостей, значення в реалізації ОП для досягнення її цілей та ПРН. Відповідно до Полож. про організацію освітнього процесу в ПДАА, Полож. про організацію самост. роботи з.в.о. ПДАА (<https://cutt.ly/vv16fXR>) при формуванні навчальних планів обов'язковою умовою є дотримання обсягу самостійної роботи у межах від 1/3 до 2/3 від обсягу ОК. У навч. плані для ОП аспірантів 2020 р. набору обсяг год., відведений на ОК, становить 1800 год., з них аудиторні заняття – 616 год. (34,2 % від загального обсягу год.), самостійна робота – 1094 год. (60,8 %), практика – 90 год. (5%). Серед аудиторних год. практичні та лабораторні заняття складають 55,2 % від загального обсягу ауд. год., питома вага лекційних год. – 44,8 %. Після вивчення дисципліни в межах ОП здійснюється анкетування аспірантів для встановлення обсягу їх навантаження (<https://cutt.ly/tvoqof8>). Анкетування дозволяє з'ясувати, чи мають аспіранти достатньо часу на самостійну роботу. Результати анкетування враховують при формуванні навчальних планів та робочих програм ОК на наступний рік (<https://cutt.ly/XvoqjgK>).

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

Правила прийому на навчання до аспірантури Полтавської державної аграрної академії розміщені на офіційному веб-сайті ЗВО - <https://www.pdaa.edu.ua/content/vstup-do-aspirantury>. Вони є чіткими, зрозумілими та не містять дискримінаційних положень, забезпечують відкритість та прозорість при проведенні прийому на навчання за освітньою програмою.

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Прийом на навчання за ОНП здійсн. на конкурсній основі за результ. вступних випроб. зі спеціальності, іноз. мови, реферату <https://cutt.ly/UbVZA6I>. Вступні іспити проводяться на основі програм вступних випробувань: <https://cutt.ly/WvorGSc>. Результати складання вступних іспитів оцін. за 100-бальною шкалою. Вступний іспит з іноз. мови передє вступн. випробуванню зі спеціальності.

Конкурсний бал для вступу розрах. за формулою: $KB = P1 \times K1 + P2 \times K2 + P3 \times K3$, де KB – конкурсний бал; P1 – результати іспиту зі спеціальності (в обсязі відповідної програми освітнього рівня магістра з відповідної спеціальності); P2 – результати іспиту з іноземної мови (за вибором вченої ради Академії) в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвроп. рекоменд. з мовної освіти. Вступник, який підтвердив знання іноз. мови дійсним сертифік. тестів не нижче рівня B2 Загальноєвроп. рекоменд. з мовної освіти чи аналог. рівня, звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення рез. конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного іспиту з іноземної мови з найвищим балом; P3 – результати реферату зі спеціальності; Сума коефіцієнтів K1, K2 та K3 дорівнює 1. K1 = 0,5; K2 = 0,4; K3 = 0,1.

Важливою умовою вступу до аспірантури є співбесіда вступника з майбутнім керівником дисертації. Вступник подає список опублікованих наукових праць і виконує реферат, у якому висвітлюють проблематику теми майбутнього дослідження, потенційний керівник рецензує реферат і дає висновок щодо рекомендації до навчання в аспірантурі.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності регламент. «Порядком визнання та перезар. рез. навч. з.в.о. закладі вищої освіти (науковій установі)», наведеним в положенні «Про академічну мобільність з.в.о. ПДАА»: <https://cutt.ly/uvoIR8L>, «Положенням про підготовку з.в.о. ступенів доктора філософії та доктора наук в ПДАА» (<https://cutt.ly/dvooUNF>), «Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАА» <https://cutt.ly/kvooP8M>, «Положенням про відрахування, переривання навчання, поновлення та переведення здобувачів вищої освіти в ПДАА» <https://cutt.ly/vvooDFn>

Після завершення навчання перезарахування опанованих компонентів освітніх програм та кредитів ЄКТС або відповідних компетентностей та ПРН здійснюється на підставі наданої з.в.о. академічної довідки або документу про вищу освіту з додатком встановленого у закладі вищої освіти (науковій установі) – партнері зразка чи ін. док. з переліком та результатами вивчення дисц., кількістю год. і кред. ЄКТС та інформацією про систему оцінювання з.в.о., завіреними в установленому порядку у закладі вищої освіти та звіту з.в.о.

Для зарахування результатів наукової роботи у межах реалізації права на академічну мобільність аспірант формує відповідний Звіт, результати якого зараховуються, за умови позитивного висновку наукового керівника.

Визнання результатів навчання учасника академічної мобільності та зарахування (перезарахування) компонентів, здобутих у іноземного ЗВО, здійснюється на підставі академічної довідки.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Відповідно до Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти ПДАА <https://cutt.ly/uvoIR8L>, Наказу про направлення ЗВО для участі в програмі академічної мобільності № 291 ст від 26 квітня 2021 р. <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/7378/nakazfr12.pdf> аспіранти Н. Баган, А. Резнік, О. Поночовна пройшли наукове стажування в Полтавському університеті економіки і торгівлі <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-mobilnist-zvo-na-onp-ekonomika>.

Н. Баган і А. Резнік у період з 1 липня 2020 року по 30 вересня 2020 року в рамках науково-дидактичного співробітництва між Вищою школою управління охороною праці в Катовіцах (ВШУОП) і Полтавською державною аграрною академією пройшли наукове стажування «Забезпечення якості освіти у вищих навчальних закладах» в Польщі <https://www.pdaa.edu.ua/content/mizhnarodna-akademichna-mobilnist-aspirantiv>

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Для популяризації «Цілей сталого розвитку» розглядаються питання навчання, отриманих у неформальній освіті. У

контексті запровадження принципу неперервної освіти або освіти впродовж життя, який займає особливе місце серед принципів сталого розвитку в ПДАА, розроблено «Положення про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавської державної аграрної академії (нова редакція)» <https://cutt.ly/JvosUYI>

Академія може визнати та перезарахувати результати навчання, набуті у неформальній / інформальній освіті, здобувачем вищої освіти в обсязі не більше 10 % від загального обсягу відповідної освітньої програми, але не більше 3 кредитів на третьому (освітньо-науковому) рівні в межах навч. року.

З.в.о. звертається із заявою до завідувача аспірантури і докторантури з проханням про визнання та перезарахування результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. До заяви додаються документи (сертифікати, свідоцтва, академічні довідки тощо), які підтверджують результати навчання, про отримання яких заявив здобувач. Відповідним розпорядженням створюється комісія з перезарахування результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті за освітнім компонентом. До складу комісії можуть входити: гарант ОНП, директор інституту, завідувач аспірантури і докторантури чи їх заступники, завідувач кафедри, яка відповідає за реалізацію освітньої програми, науково-педагогічний працівник із групи забезпечення спеціальності й за потреби – інші НПП.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

Згідно «Положення про визнання рез. навчання, отриманих у неформ. та інформ. освіті, з.в.о. ПДАА» <https://cutt.ly/JvosUYI> було здійснено перезарахування результатів навчання, набутих у інформальній освіті з.в.о. 2 курсу ОНП Економіка Міроєвської М. (участь у Міжн. наук.-практ. конф., присв. 85-річному ювілею проф. В.Й. Шияна «Економічні читання», 19 лютого 2021 р. у ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. Тема доповіді: Значущість енергетичних ресурсів в системі цінностей економічного розвитку України)

із опрацюванням теми обсягом 0,6 кредитів ЄКТС. Перезараховано результати з частини ОК 8 «Проблеми розвитку економіки в дисертаційних дослідженнях» та зарах. 5 балів як результати поточного контролю з теми «Ключові проблеми енергетичного сектору економіки України. Енергетичні кооперативи».

Також відбулось перезарах. результатів навчання, набутих у інформальній освіті з.в.о. 2 курсу ОНП Економіка Вернигорою М. (участь у конф. Тема доповіді: Особливості міжгосподарських зв'язків між виробничою та переробною сферою в аграрному секторі економіки) із опрацюванням теми обсягом 0,6 кредитів ЄКТС, було перезараховано 5 балів як рез. пот. контр. з теми «Удосконалення економічних відносин підприємств у системі агропромислового виробництва» під час вивчення дисципліни «Економічні відносини підприємств в системі агропромислового виробництва».

Аналогічно відбулось перезарахування результатів інформальної освіти з.в.о. 1 р/н В.Ващенко. Рішення прийнято у результаті засідання комісії.

Перезарах. рез. інформ. освіти здійснено для НПП, зокрема Ю. Самойлик

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

ПРН досягаються таким чином: 1) за застосування форм інд. роботи керівника і з.в.о. (персоніфікованого навчання), що сприяє розвитку спроможності продукувати нові науково- та практичнозначущі ідеї останнього, та 2) через форми та методи навчання і викладання ОК, що зазначено у робочих програмах навчальних дисциплін (РПНД) і силабусах та передбачено Положенням про РПНД в ПДАА і Методичними рекомендаціями щодо розробки силабусу навчальної дисципліни ПДАА (<https://cutt.ly/DvohxgJ>; <https://cutt.ly/kvohRkv>). Опис характеристик навчально-методичного забезпечення передбачено також Положенням про освітню (освітньо-професійну, освітньо-наукову) програму в ПДАА (<https://cutt.ly/qvoh8DR>).

Основними формами навчання є: лекції, практичні, лабор. заняття, сам. робота. Деталізація (табл. 3) така: словесні методи: лекція; наочні методи: демонстрування, ілюстрування; практичні методи: робота з літературою; методи сам. роб.; робота під керівництвом викладача; методи формування пізнавальних інтересів; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації; методи усного контролю; методи письмового контролю; тестовий контроль; інтерактивні методи: дискусії, проектування професійних ситуацій; мозковий штурм; комп'ютерні і мультимедійні методи; технології дистанц. навч. (MOODLE, Zoom, Google Meet); дослідницькі методи; творче засвоєння знань спрямоване на розв'язання нових проблем у сфері економіки. НПП викор. сучасні технології та методи викладання, набуті за результатами підв. квал., стажування (<https://cutt.ly/SvocNr>)

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Студентоцентрований підхід відповідає Страт. розв. ПДАА (<https://cutt.ly/FbcDNcd>), а також відображено в таких документах: «Положення про організацію освітнього процесу ПДАА» (<http://surl.li/qxxl>) та «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ПДАА» (<http://surl.li/swsx>)

Інформація щодо цілей, змісту, ПРН ОНП є зрозумілою, загальнодоступною та надається з.в.о. своєчасно (<https://cutt.ly/vvoRUjB>)

Враховано потреби з.в.о. на основі: гнучкості осв. процесу, можливості внес. в нього змін, викор. інд. траєкторій навч. завдяки пропозиції переліку навч. дисц. вільного вибору; персоніфік. підходу реаліз. наук. інтересів; заохоч.

участі у наук. семінарах із правом прийняття резолюцій; забезпеч. ефективного наставництва і підтримки з боку викладача за одночасної поваги до права здобувача на власну думку; тісній співпраці з омбудсменом (<https://cutt.ly/FvoR4xz>, <https://cutt.ly/ZbcFr1n>) взаємоповага між здобувачем і викладачем; своєчасне реагування на запити здобувачів. Розклад занять формується так, щоб оптимально поєднати освітню та наукову складові ОНП. Студентоцентрикований підхід передбачає: наявність процедур реагування на скарги з.в.о.; участь аспірантів в органах самовряд. З метою визнач. міри відповідності форм і методів навчання та викладання вимогам з.в.о., проводиться анкетування. Результати опитування здійсн. на основі Положення про оцінювання результатів навчання з.в.о. в ПДАА (<https://cutt.ly/ubcJEHz>) результати анкетування констатують високий рівень задоволення їх вимог (<https://cutt.ly/BbcJSZb>)

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Аспіранти мають ак. свободу у виборі тематики і методів досл., вибіркових дисциплін (<https://cutt.ly/yvoPQoI>). Акад. свобода при обранні підходів до навчання і викладання проявляється як усвідомлена НПП необхідність забезпечення високої якості освітнього процесу, визначальним критерієм при виборі методів навчання і викладання є інтереси здобувача, а також його індивідуальні особливості та здібності. Принципи ак. свободи поєднуються з принципами студентоцентризованого підходу.

Також враховується побажання членів групи забезпечення спеціальності, навчального відділу, відділу інтелектуальної власності та відділу моніторингу та забезпечення якості освіти ПДАА, а також НПП. Право академічної свободи реалізується також у форматі роботи студентського самоврядування, Ради молодих учених, Ради аспірантів, Клубу аспірантів «ДЕКА»: <https://cutt.ly/4voUrEH>; <https://cutt.ly/uvoYFfq>; <https://cutt.ly/ZvoUA1Y>; <https://cutt.ly/VvoUaqQ>; <https://cutt.ly/UvoUckH>; <https://cutt.ly/OvoAFYQ>

НПП має можливість викладати навчальні дисципліни з урахуванням власних наукових напрацювань, пропонувати інноваційні методи, застосовувати власне, нове наповнення до них без зовнішнього втручання. Показниками ак. свободи є наявність процедур визнання рез. навч., отриманих у неформ. та інформ. освіті та процедур регламентації акад. мобільності (Положення: <https://cutt.ly/3bcZFUUp>; <https://cutt.ly/YbcZJuh>). З.в.о. може вільно висловити своє непогодження щодо обмеження ак. свободи (<https://cutt.ly/ibcZXix>).

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Усі учасники освітнього процесу своєчасно отримують необхідну інформацію щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих ОК. Вона доступна на сайті академії, сторінці «Аспірантура і докторантура» <https://cutt.ly/ovoImkb>, «Навчально-методичне забезпечення дисциплін (доступ за допомогою корпоративних акаунтів для аспірантів)» (відображена в робочих програмах навчальних дисциплін та силабусах) – <https://cutt.ly/dvoIzHQ>. На сайті ПДАА представлено: проєкт ОНП, ОНП, навчальний план, графік навчального процесу, програму педагогічної практики, вимоги до рівня наукової кваліфікації здобувача (<https://cutt.ly/dvoIe3Y>), перелік дисциплін та їх анотації, розклад занять, посилання на платформу MOODLE тощо.

Інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів поширюється завчасно. Здобувачі отримують її під час першої офіційної зустрічі з гарантом ОНП та під час першого спілкування з викладачами, які забезпечують ОК ОНП. Оскільки така інформація є відкритою вона доступна до користування всім учасникам освітнього процесу будь-коли.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Поєднання навчання і досліджень забезпечується при виклад. всіх дисциплін ОНП. Безпосередньо спрямовані на це ОК 5,7,8. Поєднання навч. і досл. узг. з напрямками роботи наукових шкіл (<https://cutt.ly/avoPKTg>) та здійснюється у таких формах: 1) виконання творчих завдань, передбачених РПНД; 2) участь у конференціях <https://cutt.ly/4voAoRw>; 3) участь у роботі круглих столів і тематичних семінарів, на які здобувачі готують повідомлення та виступи (<https://cutt.ly/5voP8bf>); 4) участь у роботі Ради молодих вчених (<https://cutt.ly/ZvoUA1Y>); Ради аспірантів <https://cutt.ly/uvoYFfq> та клубу аспірантів «ДЕКА» <https://cutt.ly/OvoAFYQ>; 5) участь у реалізації наукових досліджень за госпдоговірною тематикою (напр., НДР «Форм. системи ризик-менеджменту інноваційно-інвестиційного розв. с/г підприємства» Договір № 10 на виконання науково-дослідних робіт між ПДАА та ТОВ «СОЮЗ-ТЕРРА-3») (2020 р.) 6) участь у роботі над науково-дослідними темами каф. економіки та МEB ПДАА: Розроб. теоретико-методол., наук.-методол. і практ. засади розвитку виробничо-господарської, фінансово-економічної і соц. діяльн. та процесів ресурсо-енергозбереження і управління підприємств з виробн. і переробки агр. продукції в умовах ринку с/г і переробних підприємств АПК (0117U003097); Розроб. теоретико-методол., науково-методичні і практ. засади ринкового розв., прогноз., макроекон. план. і держ. регул. в системі управл. в економічній, підприємницькій і соціально-економічній діяльності на рівні галузі сільського господарства та сільських територій (0117U003096); 7) участь у наукових роботах молодих вчених, які працюють (навчаються) у закладах вищої освіти, наукових установах, що належать до сфери управління МОН: «Форм. стратегії еко-інноваційного розв. виробн. органічної продукції як складової економічної та продовольчої безпеки України» (0119U103942) та «Концепція розв. енергоефективних і енергонезалежних сільських територій задля зміцнення конкурентоспр. нац. екон.» (0119U100028); 8) участь у міжнар. проєктах (1. Pilot project for the sustainable internationalization of Ukrainian research structures in the context of the globalization of the Ukrainian food sector (UAFoodTrade) By IAMO and KSE. Research Workshop “Modern Research in Agricultural Economics: From Research Idea to Publication”, листопад 2019 р. 2. IAMO Forum 2020 Digital transformation – towards sustainable food value chains in Eurasia (24-26 June 2020, Halle-Salle, Germany). 3. The3rd PhD Summer School in Agricultural Economics “Efficiency and Productivity Analysis 1 - Stochastic Approaches” (Online Course), 7-11 September 2020. By KSE, Kyiv, Ukraine and IAMO, Halle, Germany. 4. The 4th PhD

Summer School in Agricultural Economics “Applied Time Series Analysis in Agricultural and Food Markets” (Online Course) 14. - 25. September 2020. By KSE, Kyiv, (IAMO), Halle, Germany. 5. GEWISOLA 2020: 23-25 Sept. 2020 (online). 6. COIL by Educational USA. 7. Erasmus+. 8. Міжн. проект із створення академічних стартап-інкубаторів “YEP”.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

У ПДАА використовується ефективна система моніторингу, перегляду та оцінювання змісту ОК, яка регламентується Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ПДАА (нова редакція) (<http://surl.li/swsx>), Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАА (<http://surl.li/qxxl>), Положенням про комплекс навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін в ПДАА (<http://surl.li/qxxu>), Положенням про робочу програму навчальної дисципліни в ПДАА (<https://www.pdaa.edu.ua/content/polozhennya-pro-osvitnyu-diynalnist>). Практика навчання на ОНП ґрунтується на вивченні досвіду діючих ОНП провідних національних та іноземних ЗВО, Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти, наприклад, IAMO, University of Missouri, Salem State University, НУБІП, ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Оцінювання змісту ОК проводиться систематично гарантом програми, завідувачем кафедри, членами НМР спеціальності «Економіка», Відділом забезпечення моніторингу та забезпечення якості освіти (<https://www.pdaa.edu.ua/content/viddil-monitoringu-ta-zabezpechennya-yakosti-osvity>). Передбачено щорічне оновлення змісту навчальних дисциплін. Відповідно вносяться зміни до РПНД, силабусу, навчального контенту, завдань для семінарських і практичних занять та інших компонентів комплексу навчально-методичного забезпечення. Модифікація змісту навчальних дисциплін відбувається на основі власних наукових досліджень НПП. Оновлення змісту ОК здійснюється передусім з ініціативи викладачів – в результаті їх професійного розвитку, підвищення кваліфікації, наукової діяльності (публікацій, участі у всеукраїнських та міжнародних конференціях, захисту дисертацій тощо), а за результатами діяльності в рамках міжнародних грантів.

Приклади за дисциплінами:

1. «Стратегічні напрями розвитку аграрної галузі і підприємств». Викладач Самойлик Ю., д.е.н., професор, закінчила докторантуру за спеціальністю 051 Економіка, захистила докторську за спеціальністю 08.00.03 – економіка та управління національним господарством. Тема її дисертації, напрями стажування, наявність 5 статей в НМБ SCOPUS і WoS та коло наукових інтересів відповідають змісту ОК.
2. «Проблеми розвитку економіки в дисертаційних дослідженнях». Викладач Пантелеймоненко А., д.е.н., професор, спеціальність 08.00.01 – економічна теорія та історія економічної думки. Тема його дисертації, напрями стажування, наявність низки статей в НМБ SCOPUS і WoS та коло наукових інтересів відповідають змісту ОК.
3. «Економіка підприємства – системно-функціональний контекст». Викладач Шкурупій О., д.е.н., професор, спеціальність 08.00.01 – економічна теорія та історія економічної думки. Тема дисертації, напрями стажування, участь у міжнародних проектах, наявність низки статей в НМБ SCOPUS і WoS та коло наукових інтересів відповідають змісту ОК. Обґрунтування відповідності НПП, які забезпечують підготовку здобувачів ОПП, щодо формування змісту ОК, наведено у табл. 2 Додатку

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

У ПДАА розроблена Стратегія інтернаціоналізації до 2025 р. <https://cutt.ly/Fbc4tMd>. ПДАА є членом консорціуму e-VERUM, має відкритий безкошт. доступ до Thomson Reuters, Web of Science, Scopus. НПП підтримують наукові зв'язки із ЗВО: Польщі (Вища школа торгівлі та послуг м. Познань, Вища Школа Бізнесу м. Домброва Гурніча, Університет природничих наук м. Познань) та Університетом «Хоенхайм» (Німеччина), IAMO, University of Missouri, Salem State University, Комратським держ. агр. університ. (Республіка Молдова) та ін. ПДАА має досвід міжнародної співпраці з більш ніж 50 організаціями, установами й ЗВО у понад 20 країнах світу. З 2015 р., ПДАА бере участь у проектах з міжнародної кредитної мобільності (Еразмус+KA1 Credit Mobility). <http://surl.li/tsdo>;

<http://surl.li/tsdp>. На базі ПДАА діє мовний та польський центр (<http://surl.li/svjo>; <http://surl.li/tsdq>), де бажаючі можуть покращити знання з англ., нім. та польської мов.

У ПДАА діють Стипендіальні програми на основі Міжнар. наук. співпраці:

<http://surl.li/tsdr>, що сприяє розвитку співпраці у напрямі науково-дослідницьких робіт.

До читання лекцій, участі у спільних конфер. та проектах залучаються фахівці із Польщі, Німеччини, США, Канади (<http://surl.li/tsdx>, <http://surl.li/tsec>).

ОК ОНП передбачають вивчення з.в.о. результатів світових наукових здобутків у сфері економіки. При викладанні дисциплін НПП викор. набутий досвід участі та перемоги у міжнародних наукових конкурсах з отриманням фінансування, роботи в міжнар. грантах (Шкурупій О., Самойлик Ю., Пантелеймоненко А.).

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Контрольні заходи щодо здобувачів за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти ступеня доктор філософії за спеціальністю 051 Економіка у межах навчальних дисциплін включають поточний і підсумковий контроль. Порядок поточного і підсумкового оцінювання знань здобувачів вищої освіти Академії здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Полтавській державній аграрній академії» (<https://cutt.ly/Abvqoam>), «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавській

державній аграрній академії» (<https://cutt.ly/mbvqyr9>); «Положення про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти полтавської державної аграрної академії» (<https://cutt.ly/zbvq4jg>); Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Полтавській державній аграрній академії (<https://cutt.ly/nbvwikP>).

Для оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за ОНП в розрізі навчальних дисциплін застосовуються наступні види контролю досягнення програмних результатів навчання: поточний та підсумковий у формі заліків та екзаменів. Це дозволяє об'єктивно та системно оцінювати засвоєння знань та перевірити досягнення програмних результатів навчання за ОНП. У робочих програмах (силабусах) навчальних дисциплін надані форми, шкали та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти. Відповідно до ПРН обираються методи та форми оцінювання. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять (лекція, лабораторне, практичне або семінарське заняття), метою якого є перевірка рівня знань здобувачів вищої освіти з відповідної дисципліни. Поточний контроль проводиться у формі усного опитування, письмового контролю або тестування здобувачів під час аудиторних занять. Самостійну роботу здобувачі виконують в позаурочний час, що передбачає письмове виконання завдань, за яке також здобувачі отримують бали. Підсумковий контроль проводиться відповідно до навчального плану у вигляді заліку або екзамену в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни (силабусом). Форма проведення підсумкового контролю (усна, письмова, комбінована, тестування тощо), зміст і структура екзаменаційних білетів (контрольних завдань), критерії оцінювання визначаються кафедрою та затверджуються методичною радою й зазначаються у робочій програмі навчальної дисципліни (силабусі). Контроль виконання наукової складової проходить у формі семестрової атестації, що здійснюється на кафедрі, де виконує роботу здобувач, затверджується вченою радою ННІ економіки, менеджменту, права та інформаційних технологій, відділі аспірантури і докторантури, вченій раді академії.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Для забезпечення чіткості та зрозумілості форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів у робочих програмах навчальних дисциплін (силабусах) наведено схеми нарахування балів з навчальної дисципліни за видами робіт, подано критерії успішного опанування програмних результатів навчання, що містять: відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, максимальну кількість балів та мінімальний пороговий рівень оцінок, що може набрати здобувач під час опанування дисципліни. Їх дотримання забезпечує об'єктивність, чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів. Ця інформація повідомляється НПП на початку вивчення НД. Система контрольних заходів передбачає кількісні та якісні критерії оцінювання. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів за кількісними критеріями здійснюється за 4-/2-бальною шкалою, 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС. Якісні критерії оцінювання навчальних досягнень з.в.о. представлені у силабусах, що розміщені на сайті, та робочих програмах навчальних дисциплін. Система контрольних заходів регламентується «Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАА» (<https://cutt.ly/mbvqyr9>); «Положенням про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти полтавської державної аграрної академії» (<https://cutt.ly/zbvq4jg>); «Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в ПДАА» (<https://cutt.ly/nbvwikP>).

Проводиться відповідне анкетування <http://surl.li/tsei>

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти на першому занятті. На початку вивчення відповідної навчальної дисципліни НПП інформує здобувачів про форми проведення контрольних заходів та критерії оцінювання згідно робочих програм (силабусів), повідомляє про їх наявність на електронних ресурсах академії (графік навчального процесу, навчальний план, розклад занять, робочі програми навчальних дисциплін, силабуси), з якою здобувачі вищої освіти можуть ознайомитися самостійно у будь-який зручний для них час. У зв'язку з карантинном за необхідністю освітній процес регламентується «Тимчасовим порядком організації освітнього процесу і проведення поточного, семестрового контролю та атестації здобувачів вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій у Полтавській державній аграрній академії» (<https://cutt.ly/LbmQhKP>).

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

У зв'язку з тим, що затверджений стандарт вищої освіти для третього рівня вищої освіти відсутній, форми атестації здобувачів третього рівня вищої освіти відповідають «Положенню про підготовку здобувачів вищої освіти ступенів доктора філософії та доктора наук в ПДАА» (<https://cutt.ly/nbvwikP>) і Тимчасове положення про порядок проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії в Полтавській державній аграрній академії <http://surl.li/tseo>

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів для освітніх компонентів ОНП регулюється: «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти» (<https://cutt.ly/jbmQ3KI>), «Положенням про організацію освітнього процесу в Полтавській державній аграрній академії» (https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaaproosvitniyproces15042020_1.pdf), «Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступенів доктора філософії та доктора наук в ПДАА»

(<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6161/polozhennya-pro-pidgotovku-zvo-doktora-filosofiyi-osn.pdf>), «Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАА» (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/2371/polozhennya-pro-ocinyuvannyarezultativnavchannyzdobuvachivvyshchoyiosvityvpdaa.pdf>), а також робочими програмами навчальних дисциплін та силабусами. Вони містять таку інформацію: форми поточного та підсумкового контролю; обсяг НД; форми контролю знань і розподіл балів, які отримують здобувачі; умови допуску до заліку чи іспиту; оцінювання за формами контролю; шкалу відповідності балів.

Зазначені документи, що регламентують процедуру проведення контрольних заходів в Полтавській державній аграрній академії доступні для здобувачів вищої освіти та викладачів за посиланням: <https://www.pdaa.edu.ua/content/polozhennya-pro-osvitnyu-diyalnist>.

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Об'єктивність екзаменаторів – НПП передбачено шляхом створенням рівних умов для усіх здобувачів та відкритістю інформації про порядок контролю та оцінювання результатів навчання. Це регламентується: «Положенням про організацію освітнього процесу підготовки здобувачів ступеня доктора філософії в ПДАА» (<https://cutt.ly/QbmEbae>), де вказано порядок проведення контрольних заходів, правила перескладання та оскарження результатів. Об'єктивність екзаменаторів забезпечується дотриманням «Кодексу академічної доброчесності ПДАА» (<https://cutt.ly/tbmEUZN>), Кодексу етики викладача та здобувача вищої освіти в ПДАА та «Положенням про протидію булінгу (цькуванню)» (<https://cutt.ly/VbmELto>). Особлива увага приділяється питанням запобігання та виявленню корупції, що регламентується «Положенням про уповноважений підрозділ з питань запобігання та виявлення корупції ПДАА» (<https://cutt.ly/sbmEBAD>). Випадки конфліктів інтересів на даній ОНП не було.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Згідно «Положення про організацію освітнього процесу підготовки здобувачів ступеня доктора філософії в ПДАА» (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6161/polozhennya-pro-pidgotovku-zvo-doktora-filosofiyi-osn.pdf>), здобувачам, які в день, визначений за розкладом для складання контрольного заходу, отримали незадовільну оцінку або не з'явилися з поважних причин, надається право перескладання іспиту/заліку за індивідуальним графіком ліквідації академічних заборгованостей. Повторне складання іспитів/заліків допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз-викладачеві, другий-комісії, за участі завідувача кафедри та членів групи забезпечення спеціальності. Оцінка комісії є остаточною. Здобувачам, які одержали під час сесії незадовільні оцінки, надається право повторного проходження контрольних заходів впродовж сесії, а за наявності поважних причин, що документально підтверджені, тривалістю не більше місяця з початку наступного навчального семестру. Також з поважних причин, здобувачі можуть бути відрahовані, поновлені та переведені, що регулюється «Положенням про відрahування, переривання навчання, поновлення та переведення здобувачів вищої освіти в ПДАА» (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennya-providrahuvannyapereryvannyanavchannya904.pdf>). Випадків повторного проходження контрольних заходів впродовж навчання з.в.о. на даній ОНП з 2016 року не відмічалось.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАА (https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennya-pro-osvitniyproc15042020_1.pdf); Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ПДАА (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/2371/polozhennya-pro-ocinyuvannyarezultativnavchannyzdobuvachivvyshchoyiosvityvpdaa.pdf>), «Положенням про порядок вирішення конфліктних ситуацій» (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennya-proporyadokvirishennyakonfliktnyhsytuaciy.pdf>) та у випадку конфліктної ситуації, пов'язаної з результатами контрольних заходів, здобувач має право в день іспиту/заліку, або наступний робочий день, подати аргументовану письмову заяву до аспірантури і докторантури, на ім'я ректора академії, вказавши причини незгоди з оцінкою. На підставі цього, створюється апеляційна комісія із складу провідних фахівців відповідного профілю. Результатом розгляду заяви (апеляції) є прийняття апеляційною комісією рішення про задовільнення або відхилення заяви. Якщо в результаті розгляду заяви комісія приймає рішення про зміну попереднього результату контрольного заходу, нова оцінка знань здобувача виставляється в протоколі апеляційної комісії, відомості обліку успішності.

Протягом періоду здійснення освітньо-наукової діяльності за ОНП випадків оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів серед здобувачів не було.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Регулювання академічної доброчесності спрямоване на дотримання високих стандартів в усіх сферах діяльності ПДАА, утвердження академічних чеснот та запобігання порушення академічної доброчесності (<http://surl.li/sxbo>) У ПДАА проводиться робота щодо нормативного та методичного забезпечення формування культури академічної доброчесності. Вагомим результатом цієї роботи є прийняття: «Кодексу академічної доброчесності ПДАА» (<http://surl.li/swup>); «Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти ПДАА» (<http://surl.li/tsew>),

«Положення про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, доктора наук ПДАА» (<http://surl.li/tsey>), Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Полтавській державній аграрній академії (нова редакція): <http://surl.li/sxbl>. Рекомендовані показники текстових збігів/ідентичності/схожості робіт різних видів наукових та навчально-методичних праць наведено в додатку Г цього положення.

Для розгляду випадків порушення академічної доброчесності в ПДАА створена Комісія з питань етики та академічної доброчесності, яка здійснює загальний моніторинг та контроль за дотримання норм та принципів академічної доброчесності усіма часниками освітнього процесу (<http://surl.li/tsez>).

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

Система запобігання порушенням академічної доброчесності, зокрема запобігання академічному плагіату, у здобувачів третього освітньо-наукового рівня в ПДАА контролюється Комісією з питань етики та академічної доброчесності і базується на положеннях: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>
На ОП Економіка з метою виявлення академічного плагіату використовуються комп'ютерні програми, які є ліцензованими (<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/4518/dogovor-plagiat-2021.pdf>). Так, у 2017–2021 рр. аналіз робіт на наявність запозичень з інших документів НПП та з.в.о. в ПДАА проводився спеціальними сервісами: Strikeplagiarism та Unicheck.

Для удосконалення написання академічних текстів з з.в.о. постійно проводиться робота та навчання щодо правил цитування тощо, оприлюднено «Міжнародні правила цитування та посилання в наукових роботах : методичні рекомендації» <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/4518/academ412red1.pdf>.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Питання академічної доброчесності розглядаються на засіданнях Ради молодих вчених, Ради аспірантів, засіданнях клубу аспіратів «ДЕКА», радах ННІ економіки, управління, права та інформаційних технологій. Здобувачам пояснюють основні складові академічної доброчесності, вимоги що наводяться до наукових робіт, наголошується на необхідності посилання на інформації з інших джерел та уникання плагіату, а також належному оформленні посилань на використані джерела.

З кожним аспірантом при вступі підписуються Декларація про академічну доброчесність, яка зберігається в особовій справі здобувача. Регулярно проводяться семінари з питань запобігання та виявлення плагіату у науковому середовищі та анкетування здобувачів:

<https://www.pdaa.edu.ua/content/dobrochesnist>, <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>).

Проводяться анкетування аспірантів і НПП щодо дотримання принципів академічної доброчесності з питань <http://surl.li/tspp>; <http://surl.li/tsp>; результати анкетування: <http://surl.li/tspt>; <http://surl.li/tsqb>. Був проведений конкурс відеороликів з питань академічної доброчесності <http://surl.li/tsqd>

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

В академії проводиться постійна робота з перевірки кандидатських і докторських дисертаційних робіт, звітів за науково-дослідними роботами, наукових публікацій, навчальних посібників, навчально-методичних видань на наявність плагіату. Згідно додатку Г Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Полтавській державній аграрній академії (нова редакція):

<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaaplgiat.pdf> текст авторефератів та дисертацій здобувачів освіти докторів філософії вважається оригінальним та не потребує додаткових дій щодо запобігання неправомірним запозиченням, якщо відсоток оригінальності становить понад 80 %, за умови, якщо решта 20 % оформлена з посиланнями на джерело походження матеріалу. У результаті перевірки наукових текстів здобувачів були виявлені запозичення на рівні 4–18 %, що пояснювалося посиланнями у теоретико-методологічних розділах. Відповідно до Кодексу академічної доброчесності ПДАА, Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти ПДАА та Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в ПДАА за порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання; повторне вивчення відповідного ОК; відрахування із Академії; позбавлення академічної стипендії.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

У відповідності до змін Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності регулюються вимоги до кадрового складу ОП.

Згідно до наказу ректора ПДАА признач. гарант ОП та група забезпечення. Відповідно до цього док., відповідність претендента на заміщення вакантної посади науково-пед. працівника визначається відповідністю не менше, ніж 7 видами або результатами з перелічених у пункті 30 Ліценз. умов.

Належний рівень професіоналізму НПП при проведенні конкурсного відбору регулюється Положенням про порядок обрання та прийняття на роботу НПП ПДАА <http://surl.li/ryud> та укладеними з ними контрактів (трудовах

договорів). До уваги беруть результати щорічного рейтингу, який провод. відповідно до «Положення про рейтингове оцінювання роботи НПП ПДАА» (<https://cutt.ly/7bQF8Xe>). Під час відбору НПП беруть до уваги: відповідність ліц. умовам, рівень проф. кваліфікації претендентів: спеціальність і кваліфікація за дипломом про вищу освіту; науковий ступінь; вчене звання; наукова активність, зокрема, у фахових виданнях, виданнях у наукометричних базах, опублікованих метод. праць з відповідної галузі науки; підв. каліф., наявність загород. стаж., рівня володіння іноз. мовами та ін. Враховуються також досвід участі НПП у міжнародних грантах та проектах МОН; ефективність наукового керівництва – кількість захищених здобувачів наукових ступенів доктора філософії (кандидата наук), доктора наук.

При проходженні конкурсу врах. особисті результати НПП, рез. опитування аспірантів: <https://cutt.ly/VbQFXq5>
результати рейтингу: <https://cutt.ly/CbQF9ig>

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Каф. економіки та МEB співпрацює з низкою підприємств, організацій, наук. і держ. установ., що є потенц. роботодавцями випускн. за ОНП Економіка. Для аналізу актуальності підгот. фахівців за ОНП, розроблені онлайн анкети для роботодавців: <https://cutt.ly/ubQG7yL>

Викор. такі форми залучення та стимулювання роботодавців до участі в освітньому процесі:

1. Систематичне провед. наук.-практ. конф. (<https://cutt.ly/mbQJuSt>; <https://cutt.ly/7bQJfC3>)
2. Регул. зустр. роботодавців із з.в.о., зокрема під час засідань клубу асп. «ДЕКА» (<http://surl.li/trwl>)
3. Заохочення складення договорів на виконання НДР з підприємствами та держ. устан.
4. Відкриті лекції і майстер-класи: <http://surl.li/tsqk>;
5. Участь у роб. групах із розробл. профілів ОНП із наданням рецензій (напр. до рецензування були залучені: В. Балюк, к.е.н., нач. Хорольського відділення управління викон. дирекції фонду соц. страх. у Полт. обл.; Ю. Данько, д.е.н., проф., проректор з наук. роботи ШНАУ; В. Заяц, дир. прив. фірми КМ, м. Полтава, Ю. Попова, к.е.н., дир. КУ «Агенція розвитку територіальних громад Полт. району» <https://cutt.ly/obQLnIb>).
6. За участю роботодавців проходять круглі столи, презентації та ярмарки вакансій (<http://surl.li/tsqj>; <http://surl.li/tsqk>; <http://surl.li/tsqn>). Напр., форум «Бізнес у питаннях і відповідях» <http://surl.li/tsqp>; круглий стіл «Досвід США: нові можливості для студента, науковця, абітурієнта», Ізраїльсько-український агротехнологічний день: <http://surl.li/tsqq>; круглий стіл, присв. «Дню захисту прав людини» (<http://surl.li/tsqs>)

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Залучення фахівців, експертів галузі, представників роботодавців – стейкхолдерів до участі у ауд. заняттях на ОНП відбув. у відповідн. до уклад. меморандумів та угод про співпрацю, які уклад. з урах. цілей ОНП. За їх участі провед. лекції, семінари, круглі столи та майстер-класи.

ПДАА залучає до освітнього процесу професіоналів-практиків, експертів в аграрній галузі, представників – стейкхолдерів. Цьому сприяють підписані договори про наук. та освітню співпрацю: <http://surl.li/tsru>; <http://surl.li/tsrw>; <http://surl.li/tsrx>; <http://surl.li/tsrz>.

Прикл. залучення до осв. процесу іноз. спеціалістів є провед. аудит. занять: Кеннет Шнібергер, доктор наук, дир. відділу міжнар. програм College of Agriculture, Food and Natural Resources, University of Missouri, м. Коламбія, США; Вільям Маєрс – професор емерітус College of Agriculture, Food and Natural Resource, University of Missouri, м. Коламбія, США; Роман Горобець – заступник Голови СФГ «Астра» Глобинського району, випускник програми MBA Suffolk University, м. Бостон, США (<http://surl.li/tsrm>); Бобом Сальніковим, заст. дир. компанії «Ніксід», м. Вінніпег, Канада (<http://surl.li/tsrn>); провідн. фахівцями бізнесу: І. Колесніковим, дир. ТОВ «НП Сервіс», менедж. проектів, дир. з персоналу, нач. упр. розв. франчайз. мережі в компанії «Нова Пошта», магістром MBA (<http://surl.li/tsrp>); Л. Дроцькою, керівником напряму труд. рес. Полт. ГРУ АТ КБ «ПриватБанк» <http://surl.li/tsrq>. Проводяться лекції стейкхолдерами-рецензентами ОНП Економіка В. Балюком, Ю. Даньком, В. Зайцем, Ю. Поповою

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

Для підв. рівня підготовки НПП підв. квал. відповідно до «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти» (<http://surl.li/swsx>) та Положенням про підвищення кваліфікації пед. і НПП ПДАА <https://cutt.ly/7bWyiPU>. Напр., міжн. стаж. пройшли Самойлик Ю.В., Дейнека Т.А., Загребельна І.Л., Волкова Н.В., які мають також сертиф. рівня володіння англійською мовою рівня B2.

Серед викладачів кафедри є три експерти з проведення акредитації ОП Національного агентства: Самойлик Ю.В., Загребельна І.Л., Шкурупій О. В.

ПДАА систематично сприяє проф. розвитку НПП за допомогою власних програм, тренінгів, вебінарів, спец. курси, провед. конф., зустрічей з практиками, участь в міжнар. проект., де НПП обмінюються досвідом в проф. сфері, оновлює матеріально-технічну базу, відкриває навчальні та науково-дослідні лабораторії, надає відрядження на конференції, симпозіуми, мотивує до публікацій у виданнях, які індексуються наукометричними базами Scopus та Web of Science тощо.

ПДАА надає можливість викладачам підвищувати рівень професійного розвитку, при цьому реалізація системи відбувається із: НУБіП, УМО України, установами НААН України, за допомогою відділу із забезпечення освіти дорослих, який допомагає активізувати й урізноманітнити методи інноваційного навчання: <https://cutt.ly/FbWt5jG>. Моніторинг профрівня здійсн. через рейтингові оцін. НПП, відвід. занять, опит. з.в.о., підв. каліф., кількості та якості опубл. праць, участі в проектах, семінарах, конфер., онлайн навчаннях.

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

З метою стимулювання розвитку викладацької майстерності у ПДАУ у відповідності до Колективного договору та Положення про оплату праці працівників ПДАУ <http://surl.li/rluq>, використовують матеріальне, моральне та професійне заохочення. Зокрема, встановлено преміювання в розмірі посадового окладу за публікацію в наукометричних базах WoS та Scopus.

У ПДАА діє Положення про рейтингове оцінювання роботи науково-педагогічних працівників, яким передбачено врахування рейтингу при моральному та матеріальному стимулюванні та призначенні на посаду, що значним чином стимулює розвиток викладацької майстерності.

Рішенням Вченої ради та трудового колективу викладачів представляють до Державних нагород України, Державних премій України, відзнак МОН, відомчим заохочувальним відзнакам тощо. Передбачені грошові винагороди за захист кандидатської та докторської дисертацій НПП, публікації в наукометричних базах Scopus та Web of Science; наявні надбавки, доплати, матеріальна допомога, премії та інші матеріальна винагороди.

У ПДАА функціонує Відділ із забезпечення освіти дорослих та інноваційного розвитку (<http://surl.li/szim>), робота якого націлена на забезпечення всебічного розвитку НПП. Щорічно проводиться науково-методична конференція викладачів і аспірантів з актуальних питань викладацької майстерності (<http://surl.li/tssz>). У ПДАА наявна практика взаємовідвідування занять НПП та завідувачів кафедр, на основі чого робиться висновок якості проведення лекції або лабораторних/практичних занять.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

У складі академії функціонують 3 інститути, 5 факультетів, 7 коледжів, підготовчі курси для вступників, центр міжнародної освіти. На території студентського містечка до послуг аспірантів 4 навчальних корпуси, корпус дозвілля, 5 гуртожитків, бібліотека, 2 їдальні, 4 буфети, спортивні й тренажерні зали, 2 спортивні майданчики, віварій.

Навч.-методична та наук. л-ра акумульована на кафедрах, у фонді бібліотеки (<http://surl.li/szjb>), електронної бібліотеки (<http://lib.pdaa.edu.ua/>) репозитарію (<http://dSPACE.pdaa.edu.ua:8080/>).

Книжковий фонд бібл. налічує близько 400 тис. од. літератури, який відповідає нормам книгозабезпеченості навч. літер. Освітній процес аспірантів забезпечено навчально-метод. та наук. літ. на паперових та електор. носіях завдяки фондам наук. бібліотеки, електронної бібліотеки, репозитарію, бібліотекою кафедри економіки та МEB та веб-ресурсів наукометричних баз (ПДАА має відкритий безкоштг. доступ до баз Scopus Web of Science з корпоративних акаунтів Навч.-метод. забезпеч. представлене підручниками, посібниками, метод. вказівками до самост. роботи, виконанням прак. робіт, семін. занять, контентів з навч. дисц. Усі види навч.-метод. літ. відповідають навчальному плану ОНП, узгоджуються з робочими програмами дисциплін, викладання яких забезпечується НПП.

У ПДАА до послуг аспірантів є 28 комп'ютерних класів. Територія студентського містечка оснащена зоною вільного доступу до мережі Інтернет. Функціонує розлога зона Wi-Fi, управл. осв. процесом здійсн. з викор. АСУ ПДАА (<https://asu.pdaa.edu.ua/>).

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

ПДАА забезпечує безоплатний доступ аспірантів до інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання та наукової діяльності в межах ОНП. У процесі проходження педагогічної практики здобувачі ознайомлюються з планами і програмами відповідної спеціальності. Аспіранти мають можливість у процесі підготовки дисертації брати участь у конференціях, симпозиумах, представляти свої наукові роботи для публікації. Забезпечується участь аспірантів в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу, організації дозвілля, побуту, оздоровлення; користування культурно-освітньою, побутовою базами, гуртожитком на строк навчання у порядку, встановленому законодавством. Потреби аспірантів відслідковуються шляхом проведення опитувань, анкетувань, бесід з науковими керівниками, зав. аспірантурою, гарантом ОНП, НПП, на засіданнях органів студентського самоврядування, Ради молодих учених, Ради аспірантів, Клубу аспірантів «ДЕКА»:

<https://cutt.ly/4voUrEH>; <https://cutt.ly/uvoYffq>; <https://cutt.ly/ZvoUA1Y>; <https://cutt.ly/VvoUaqQ>;

<https://cutt.ly/UvoUckH>; <https://cutt.ly/OvoAFYQ>, зустрічах з омбудсменом освітнього процесу

(<https://www.pdaa.edu.ua/content/ombudsmen-uchasnykiv-osvitnogo-procesu>).

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

Питання гарантування безпеки життя і здоров'я учасників освітнього процесу відображені в Стратегії розвитку ПДАА на 2020-2025 рр. Санітарно-технічний стан будівель і споруд ПДАА відповідає необхідним умовам експлуатації, що підтверджено Санітарним паспортом від 2016 р. та висновком головного управління з праці у Полтавській обл. від 15.05.2018 р. № 55/3/18/7036. У них підтверджується необхідний тепловий, санітарний та протипожежний режим (розташування планів евакуації на кожному поверсі). Щорічно надається інформація про відповідність вимогам правил пожежної безпеки та нормам з охорони праці ПДАА. У ПДАА здійснюється інструктування аспірантів з БЖД та охорони праці як під час проведення занять, так і перебування в гуртожитках.

Складається графік відвідування гуртожитків НПП. Під час таких відвідувань постійно проводяться бесіди про БЖД. Випадків порушень та травмувань на ОНП не зафіксовано. На всіх поверхах наявні плани евакуації, вогнегасники тощо.

У ПДАА працює психологічна служба (<https://cutt.ly/NbWd85N>). Вона надає доступні і якісні послуги у сфері практичної психології, спрямовані на збереження та зміцнення психічного здоров'я аспірантів. При цьому забезпечується адаптивний і комфортний освітній простір аспірантів, здійснюється психолого-педагогічна підтримка становлення й розвитку особистості аспіранта, проводяться психологічні тренінги. У них є можливість анонімно в режимі онлайн проходити анкетування щодо безпеки та комфортності навчання в ПДАА (<https://cutt.ly/AbWpHr2>).

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

У ПДАА створена розгалужена система підтримки здобувачів, яка включає кілька інформ. рівнів. Освітній рівень – викладачі кафедр, керівники, гарант ОНП, аспірантура і докторантура, Рада молодих вчених; організаційний рівень – аспірантура і докторантура, деканат, науково-методична рада спеціальності; інформаційний рівень – сайт ПДАА, АСУ ПДАА, платформа Moodle, Google Meet, доступ до інформації через інтернет, групи у соц. мережах, доступ до бібліограф. ресурсів в бібліотеці, електор. бібліотеці, кафедри, репозитарії; консулат.-правовий рівень – наук. частина, кафедри, аспірантура і докторантура, відділ з питань інтелектуальної власності, омбудсмен освітнього процесу, психол. служба. Соц. підтримка з.в.о. проводиться психологічною службою, а також шляхом реалізації, за необхідністю, переривання навчання з поважних причин із подальшим його продовженням (тривалість і кількість переривань навчання, а також поважність причин визначаються та затверджуються Вченою радою за заявою здобувача); надання щорічних канікул до 2 місяців, які включаються до заг. терміну навчання у разі зарах. на навчання з відривом від виробн. З.в.о. мають право на роботу за сумісництвом відповідно до чинного законодавства. Згідно Колект. договору, при успішному захисті дисерт. роботи та підтвердж. рішенням МОН України, з.в.о. із спец. фонду ПДАА випл. одноразова матеріальна винагорода. Рівень задоволеності з.в.о. за підтримки освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної визначається шляхом анкетування: <https://cutt.ly/KbWaLz1>

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

У ПДАА створюються умови для забезпечення прав і можливостей аспірантів з особливими освітніми потребами для здобуття ними освіти з урахуванням їх інд. потреб, можл., здібностей та інтересів. Організація освітнього процесу аспірантів з особливими освітніми потребами в ПДАА передбачає: створення інклюзивного освітнього середовища; приведення території ПДАА, будівель, споруд та приміщень у відповідність з вимогами держ. буд. норм, стандартів та правил; забезпечення необхідними навч.-метод. матеріалами та інформаційно-комунікаційними послугами для організації освітнього процесу. В ПДАА забезпечене безпроблемне пересування по прилеглий території, доступний заїзд у корпуси (пандуси, складні пандуси), відсутні пороги, наявні широкі двері та широкі коридори <https://drive.google.com/file/d/18GEELAmXynir9oX3Bk8-fhUY4huhi--t/view?usp=sharing>. У навч. корпусах ПДАА наявні жовті смуги для людей зі слабким зором.

ПДАА забезпечує підтримку аспірантів з особливими потребами через наукових керівників, психологічну службу, омбудсмена учасників освітнього процесу. Сімейні аспіранти забезпечуються гуртожитком у першу чергу. Зарахування осіб з особливими освітніми потребами до аспірантури ПДАА, переведення та відрахування таких осіб здійснюються у порядку, встановленому МОН та Правилами прийому до ПДАА. Зараз на ОНП особи з особливими потребами відсутні.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

У ПДАА сформовані чіткі процедури попередження й вирішення ймовірних конфліктних ситуацій, які можуть бути пов'язані з дискримінацією аспірантів, корупцією тощо. Захист прав аспірантів у сфері освіти відбувається відповідно до Положення про протидію булінгу (цькування) у ПДАА, що містить порядок вирішення конфліктних ситуацій в освітній діяльності (<https://cutt.ly/MbWdbYh>) та відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ПДАА (<https://cutt.ly/MbWdQhx>). Діє Положення про порядок вирішення конфліктних ситуацій <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaoproporyadokvyrishennyakonfliktnyhsytuaciy.pdf> Контроль за забезпеченням дотримання прав аспірантів здійснюється омбудсменом учасників освітнього процесу (<https://cutt.ly/jbWdOLe>) та помічником омбудсмена як представником студентської спільноти, Психологічною службою (Положення про психологічну службу <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/2371/polozhennyaopropsyholochnusluzhbu.pdf>). Діяльність омбудсмена учасників освітнього процесу ПДАА гарантує забезпечення прав й попереджає порушення прав аспірантів, сприяє розвитку правової культури, будується на принципах незалежності, справедливості, ініціативності, відповідальності, гуманності, відкритості, об'єктивності та доступності, а також взаємодії і співпраці з органами держ. влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими особами, відповідальними за забезпечення і захист прав, свобод і законних інтересів людини. Для звернення існує електронна форма (<https://cutt.ly/6bWdLiJ>). Регулярно проводяться опитування аспірантів щодо рівня комфортності навчання в ПДАА (<https://cutt.ly/abWdXox>).

На офіційному сайті ПДАА є телефони довіри (<https://www.pdaa.edu.ua/content/telefoniy-doviry>) та скринька довіри. Психологічна служба ПДАА (<https://cutt.ly/NbWd85N>) надає метод., інформаційну підтримку аспірантам, бере участь в організації підвищ. кваліфікації спеціалістів психолог. служби, їх атестації та проф. зростання, кадровому забезпеченню психологічної служби; координує науково-дослідні, практичні дослідження за пріоритетними напрямками діяльності психологічної служби; бере участь в оцінюванні, прогнозуванні та формуванні освітньої політики в ПДАА; впроваджує досягнення психологічної науки та передового досвіду.

У ПДАА визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних з корупцією. Інформація про прояви корупції, дискримінації тощо з боку посадових осіб та працівників ПДАА може бути повідомлена відповідно «Порядку подання та розгляд скарг здобувачів вищої освіти у ПДАА» в електронному або письмовому вигляді (<https://cutt.ly/ibWfigW>).

Під час реалізації ОНП Економіка випадків виникнення конфліктних ситуацій, пов'язаних з аспірантами, не було.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП регулюються наступними документами:

- Положення про організацію освітнього процесу в Полтавській державній аграрній академії № 39 від 18 березня 2020 р. : https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproosvitniyproces15042020_1.pdf

- Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Полтавській державній аграрній академії (нова редакція) № 50 від 03 квітня 2018 р. :

<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/2371/polozhennyaprosystemuvnutrishnogozabezpechennyayakostivyshehoiosvityvpdaa.pdf>

- Положення про освітню (освітньо-професійну, освітньо-наукову) програму в Полтавській державній аграрній академії (нова редакція) № 39 від 18 березня 2020 р. :

<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaprop2020.pdf>

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обгрунтовані?

Відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Полтавській державній аграрній академії (нова редакція)

(<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/2371/polozhennyaprosystemuvnutrishnogozabezpechennyayakostivyshehoiosvityvpdaa.pdf>) моніторинг та періодичний перегляд ОНП відбувається відповідно до змін потреб ринку праці та освітніх потреб здобувачів вищої освіти. Розвиток та удосконалення ОП є постійним процесом, у якому задіяний гарант, група забезпечення, НПП, здобувачі, роботодавці та інші стейкхолдери. Для забезпечення якісної освітньої діяльності здійснюється перегляд ОП, зокрема не рідше одного разу протягом терміну дії освітньої програми.

Робоча група, яка розробила ОНП, адаптує програму відповідно до сучасних вимог і потреб зацікавлених сторін. Оновлена ОНП розглядається на засіданні випускової кафедри, погоджується науково-методичною радою спеціальності, вченою радою інституту та затверджується вченою радою ПДАА.

Враховуючи рекомендації представників академічної спільноти, стейкхолдерів та інших роботодавців були внесені наступні зміни: відповідно до потреб здобувачів та спільного рішення розробників ОНП було збільшено кількість кредитів відведених на вивчення ОК 7 «Методика та організація підготовки і написання дисертації» з 4 до 6 кредитів (перенесено з 1 семестру у 2 та 3 семестр навчання); змінено семестр вивчення ОК 4 «Стратегія стійкого розвитку в глобальному середовищі», зокрема перенесено з 4 на 1 навчальний семестр; зменшено обсяг ОК 9 «Стратегічні напрями розвитку аграрної галузі і підприємств» на 3 кредити та переміщено на 1 семестр. За рекомендаціями стейкхолдерів було зменшено обсяг вивчення ОК 5 «Філософія науки» та збільшено кількість кредитів (оскільки філософські аспекти розглядаються також в інших дисциплінах) на ОК 8 «Проблеми розвитку економіки в дисертаційних дослідженнях».

До Проєкту на 2021 р., який був оприлюднений на сайті ПДАА <https://www.pdaa.edu.ua/content/proyekty-na-2021-rik>, запропоновано додати ФК 13 та відповідно розширити перелік програмних результатів (дати ПРН 15).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Аспіранти залучені до процесу періодично оновлення ОНП через систему опитування, бесід, участі в засіданнях робочої групи зі стейкхолдерами при розгляді Проєкту ОНП. Анкетування ініціюється та проводиться відділом моніторингу та забезпечення якості вищої освіти, зокрема, опитування проводиться анонімно з використанням оп-ліне анкетування. Опитування здобувачів ОНП Економіка є постійними та проводяться з наступних питань: «Оцінка якості підготовки в аспірантурі» (<http://surl.li/tsui>); «Моніторинг залучення здобувачів вищої освіти до наукової роботи (досліджень)» (<http://surl.li/tsuj>); «Опитування здобувачів вищої освіти щодо комфортності навчання в Полтавській державній аграрній академії» (<http://surl.li/tsuj>); «Викладач очима студента» (<http://surl.li/tsuk>) та інші анкети: <https://cutt.ly/sbWgZwa>

Робоча група ОНП практикує усне опитування та анкетування здобувачів щодо бажаних програмних результатів навчання за ОНП. Зокрема, здобувач третього рівня вищої освіти – Поночовна О. є членом робочої групи

розробників ОНП та активною учасницею робочих нарад щодо періодичного перегляду ОНП. Також обговорення ОНП здійснюється під час засідання Клубу аспірантів «ДЕКА».

Під час атестації аспірантів на засіданнях кафедри розглядаються питання щодо ефективності форм контролю та інших процедур забезпечення якості освітнього процесу. У процесі засідань аспіранти вносять пропозиції щодо удосконалення ОНП та інших процедур забезпечення її якості. Детальніше пропозиції з.в.о. описано в 1.3. самоаналізу.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Органи студентського самоврядування є тією структурою, що стимулює розвиток системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти ПДАА через: залучення представників студентського самоврядування в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу, науково-дослідної роботи, внесення пропозицій щодо змісту навчальних планів і програм та організації навчального процесу, участі у заходах щодо забезпечення якості вищої освіти (Положенням про студентське самоврядування ПДАА:

https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/2371/polozhennya_pro_studentskesamovryaduvannya_v_pdaa.pdf).

Представники студентського самоврядування є членами НМР та Вченої ради ПДАА. Студентська рада спільно з ВМЗЯО бере участь у організації анкетування здобувачів вищої освіти щодо якості викладання та забезпечення навчальних дисциплін ОНП Економіка

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdECPfbj5NNOONBZdQ6eSODVZHd7UAaNQN3QEVeFt_7Xw2ojQ/closedform. Отримані результати аналізуються та обговорюються на засіданні кафедри, НМР, вченій раді Академії та публікуються на сайті ПДАА: <http://surl.li/tsuu>. За результатами анкетування вживаються заходи щодо врахування потреб і інтересів здобувачів вищої освіти у вдосконаленні якості освітнього процесу та підвищенні рівня конкурентоздатності випускників на ринку праці.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Роботодавці є партнерами ПДАА в системі забезпечення якості вищої освіти. Зокрема, під час розробки та перегляду ОНП залучаються партнери та потенційні роботодавці, які проводять рецензування ОНП: <http://surl.li/tsva>;

<http://surl.li/tsvc>; <http://surl.li/tsvd>; <http://surl.li/tsve>. Роботодавці також задіяні до процесу забезпечення якості

ОНП через надання консультацій НПП, проведення круглих столів, тренінгів, конференцій тощо: <http://surl.li/tsvl>;

<http://surl.li/tsvo>; <http://surl.li/tsvq>

Врах. інтересів роботодавців також відб. шляхом провед. ярмарки вакансій: <http://surl.li/tsvt>. Для обговор. ОНП на сайті ПДАА розміщується проєкт ОНП: <http://surl.li/tsvu>.

Наприклад, стекгольдер Балюк В. запропонував змінити формулювання ФК 4 Заяц В. запропонував вести зміни у зміст ПРН 4 та збільшити обсяг годин, що відводиться на вивчення обов'язкової навчальної дисципліни «Проблеми економіки в дисертаційних дослідженнях». Данько Ю. І. – звернув увагу на необхідність додати ПРН у такому формулюванні «Формулювати нові гіпотези та наукові проблеми у сфері економіки, пропонувати належні підходи та методи їх перевірки», що обумовлено необхідністю проведення оригінальних досліджень у сфері економіки з використанням відповідних методів. Ю.Попова запропонувала такі вибіркові дисципліни: «Грантова діяльності на національному та міжнародному рівні», «Економічне обґрунтування проєктів з енергоефективності та енергонезалежності».

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

Науковими керівниками та завідувачем кафедри доноситься інформація до здобувачів третього рівня вищої освіти щодо можливостей кар'єрного розвитку в ПДАА. Збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторії працевлаштування в академії проводить відділ сприяння працевлаштуванню студентів і випускників (<https://www.pdaa.edu.ua/content/viddil-spryannya-pracevlashtuvannya-studentiv-i-vypusknikiv>) разом із відділом забезпечення освіти дорослих та інноваційного розвитку, ННІЕУПІТ, випусковою кафедрою економіки та міжнародних економічних відносин та керівниками аспірантів. Процедура збирання інформації щодо працевлаштування та кар'єрного росту випускників проводиться шляхом їх опитування. Зокрема, використовується анкета випускника:

(<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSd6PcJyQwGaRyAqw5MqsKc40UueTaP2jKTWuW4Z6oij9UR-IQ/viewform>) яка дає можливість прослідкувати розвиток професійної кар'єри випускників, підтримати контакти та отримати певні рекомендації щодо удосконалення ОНП відповідно до сучасних потреб ринку.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

На кафедрі економіки та МЕН і безпосередньо в ННІЕУПІТ постійно проводяться заходи щодо внутрішнього забезпечення якості надання освітніх послуг, зокрема, анкетування аспірантів та роботодавців. Незначні недоліки були виявлені та усунені в освітній діяльності при підготовці здобувачів третього рівня вищої освіти: вдосконалено робочі програми та силябуси навчальних дисциплін; систематизовано та оновлено сторінку кафедри економіки та міжнародних економічних відносин; продовжено роботу щодо дотримання академічної доброчесності НПП та здобувачами вищої освіти; удосконалено систему щодо запобігання та виявлення академічного плагіату. Також за результатами моніторингу ОНП було надано рекомендації щодо внесення змін в існуючу структурно-логічну схему

ОНП та формування її в логічній послідовності вивчення навчальних дисциплін; зменшити кількість кредитів на вивчення дисциплін: «Філософія науки», «Економіка підприємства – системно функціональний контекст», «Стратегічні напрями розвитку аграрної галузі і підприємства» та збільшити кількість кредитів відведених на вивчення дисципліни «Методика та організація підготовки і написання дисертації», «Проблеми економіки в дисертаційних дослідженнях», а також виділення кредитів на «Педагогічну практику». Ці зміни були підтримані всіма стейкхолдерами, залученими до рецензування ОНП та зафіксовані у відповідних протоколах.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

Акредитація ОНП Економіка є первинною, але акредитаційну експертизу проходила спеціальність Економіка СВО Магістр у 2018 р. У відповідності до висновків і рекомендацій експертної комісії були здійснені такі заходи: продовжено роботу з удосконалення освітнього процесу шляхом впровадження інтерактивних методів проведення занять; посилено наукову компоненту та її якісну характеристику шляхом написання наукових статей зі здобувачами та публікації їх у наукових виданнях, у тому числі включених до наукометричних баз.

Було проведено аналіз експертних висновків, які отримали ОПП Екологія СВО Бакалавр та ОПП Маркетинг СВО Магістр у 2020 р., а також ОПП Харчові технології СВО Бакалавр та ОПП Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва СВО Бакалавр у 2021 році. Було враховано такі рекомендації: висвітлення співпраці із стейкхолдерами; оптимізовано забезпечення ПРН в розрізі ОК; проведено моніторинг наукової активності НПП, залучених до реалізації ОНП, активізовано міжнародне стажування; проводяться заходи щодо запобігання проявів булінгу, дискримінації, корупції та конфліктних ситуацій в процесі навчання аспірантів на ОНП; підтримання в актуальному стані інформації на сайті.

Результати акредитації ОНП підготовки докторів філософії «Економіка» та інших освітньо-наукових програм Полтавської державної аграрної академії у 2021 р. будуть детально проаналізовані та враховані при подальшому удосконаленні системи забезпечення якості освітнього процесу в Полтавській державній аграрній академії.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Представники академічної спільноти, зокрема, НПП, адміністрація академії, Вчена рада Полтавської державної аграрної академії, відділ моніторингу та забезпечення якості освіти, навчальний відділ, ННІ комунікаційних та інноваційних освітніх технологій, Комісія з питань етики та академічної доброчесності, юридичний відділ, голови науково-методичних рад спеціальностей та здобувачі вищої освіти постійно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості освітньо-наукової програми. Учасники академічної спільноти залучені до: моніторингу та періодичного перегляду освітньо-наукових програм (гарант ОНП, група забезпечення спеціальності, здобувачі вищої освіти); проведення щорічного оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників Академії (відділ моніторингу та забезпечення якості освіти, відділ із забезпечення освіти дорослих та інноваційного розвитку, навчальний відділ, науково-педагогічні працівники); проходження підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (відділ із забезпечення освіти дорослих та інноваційного розвитку, відділ моніторингу та забезпечення якості освіти); перевірки забезпечення дотримання академічної доброчесності студентами та працівниками Академії (комісія з питань етики та академічної доброчесності)

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Розподіл відповід. між структ. підрозд. здійсн. відповідно до Положень: (<http://surl.li/qxxl>; <http://surl.li/tsxr>. Структ. підрозд. ПДАА в контексті здійсн. ВЗЯВО є:

- відділ монітор. та забезп. якості освіти (організація, моніторинг, консультування, впров. інновац. методів, вдоск. метод. забезп. якості осв. проц.) <http://surl.li/tkdk>;
- навч. відділ (орг., план. та контроль осв. проц.; консультац. з пит. осв. проц.) <http://surl.li/tsxt>
- ННІ комунікаційних та інноваційних осв. технологій (забезп. ефект. викор. інформ. освітніх технологій, участь в організації підвищення кваліфікації та стажуванні науково-педагогічних працівників, координація та методичне забезпечення дотримання принципів академічної доброчесності) <http://surl.li/nxmv>
- відділ сприяння працевлашт. студ. і випускн. (організація та проведення заходів щодо сприяння працевлаштування) <http://surl.li/tsvt>
- аспірантура і докторантура (координація, моніторинг освітнього процесу аспірантів <http://surl.li/szmm>)
- рада молодих учених (захист прав та інтересів з питань наукової діяльності, підтримки наукоємних ідей, інновацій та обміну знаннями <http://surl.li/tsxv>)
- рада аспірантів (сприяння навч. та наук. діяльн., розв. потенціалу аспірантів) <http://surl.li/tsxw>
- клуб ДЕКА (орг., корд. і заохоч. наук. роботи аспірантів ОНП <http://surl.li/trwl>)
- каф. економіки та МЕВ (реалізація освітнього процесу за ОНП, якісне кадрове забезпечення ОНП, якісна підготовка фахівців) <http://surl.li/tsxz>
- Студ. самовряд. - вирішальна роль у всіх процесах ВЗЯВО <http://surl.li/tsyb>

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

- Положення про організацію освітнього процесу в ПДАА : <http://surl.li/tsyt>
 - Положення про систему ВЗЯВО в ПДАА: <http://surl.li/swsx>
 - Положення про аспірантуру і докторантуру ПДАА: <http://surl.li/tsyu>
 - Положення про Раду молодих вчених ПДАА: <http://surl.li/tsyx>
 - Права та обов'язки аспірантів і докторантів: <http://surl.li/tsyy>
 - Кодекс академ доброчесності ПДАА: <http://surl.li/swup>
 - Положення про запобігання та виявлення академ. плагіату в ПДАА: <http://surl.li/sxbl>
 - Положення про забезпечення права на вибір з.в.о. навч. дисц. в ПДАА: <http://surl.li/tsze>
 - Статут ПДАА: <http://old.mon.gov.ua/files/normative/2017-02-20/6896/nmo-182-2.pdf>
 - Правила внутрішнього трудового розпорядку: <http://surl.li/rlys> та ін.
- «Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступенів доктора філософії та доктора наук в ПДАА» (<http://surl.li/sdhr>),
«Тимчасове положення про порядок проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії в ПДАА» (<http://surl.li/tszf>),
«Положення про оцінювання результатів навчання з.в.о. ПДАА» (<http://surl.li/svlz>),
«Положення про відрахування, переривання навчання, поновлення та переведення з.в.о. ПДАА» (<http://surl.li/tszh>),
«Положення про акад. моб. з.в.о. ПДАА» (<http://surl.li/svjj>).
- Зазначені документи розміщені на офіційному сайті ПДАА, а також у паперовому вигляді знаходяться в юридичному відділі, в деканатах, на кафедрах та у внутрішній базі АСУ ПДАА:
<https://www.pdaa.edu.ua/content/dostup-do-publichnoyi-informaciyi> <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

<https://www.pdaa.edu.ua/content/proyekty-na-2021-rik>

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

<https://www.pdaa.edu.ua/content/zmist-pidgotovky-zvo-za-tretim-osvitno-naukovym-rivnem-vyshchoyi-osvity-stupenya-doktor-1>

10. Навчання через дослідження

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів)

Зміст ОНП відповідає наук. інтересам з.в.о.. ОНП передбачає набуття компетентностей зі спеціальності. Це забезпечує вивчення дисциплін професійної підготовки: ОК 6, 8. Особливістю ОНП є її спрямування щодо дослідження актуальних питань аграрної економіки ОК 4,9.

Важливою умовою вступу до аспірантури є попередня співпраця з майбутнім наук. керівником. На основі аналізу рефератів, висновків керівників та ін. викладачів, задіяних в ОНП, вносяться корективи в ОНП з метою її макс. відповідності потребам з.в.о. для викон. якісного наук. дослідження.

У більшості випадків аспіранти віддають перевагу аграрному напрямку досліджень в економічній проблематиці, тому до обов'язкових ОК віднесена дисципліна ОК 9. Разом з тим, вибір аспірантом теми не обмежується аграрною сферою.

Для здобуття компетентностей із загальнонаукового (філософського) світогляду в ОНП передбачена ОК 5. Вагоме місце в ОНП займають дисц., спрямовані на розвиток організаційних здібностей щодо проведення наукового дослідження, здобуття універсальних навичок здійснювати дослідницьку діяльність ОК2,7, а також особливостей здійснення педагогічної діяльності ОК 3,10. Для володіння англ. мовою в навч. плані передбачена ОК 1. Для поглибл. вивч. англ. та ін. мов в ПДАА функціонують мовний та польський центри. Особливістю осв.-наук. процесу є формування гнучкого інд. плану підгот. аспірантів, що враховує наукові інтереси кожного зі з.в.о., цьому насамперед сприяє формування індив. освітньої траєкторії, що забезпечує поглиблення знань для провед. якісного наук. дослідження

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю та/або галуззю

Наук. інтереси з.в.о. тісно пов'язані з дослідж. керівників, вони беруть спільну участь у дослідн. проектах в Україні та ін. країн. У ОНП викор. наук. методи навч. що забезп. навч. через дослідження (Learning by doing research), це сприяє одержанню науково-дослідних результ., які сформульовані в ОНП.

Для ефективного проведення наукових досліджень і здійснення дослідницької діяльності аспіранти систематично отримують наукові консультації від наукових керівників, а також можуть отримувати інформацію від інших науковців кафедри та стейкхолдерів. На базі кафедри економіки та МEB функціонує клуб аспірантів «ДЕКА»,

діяльність якого сприяє поглибленню наукових знань, набуттю soft skills, отриманню практичних навичок під час спілкування із стейкхолдерами та партнерами академії (<https://cutt.ly/8bW6hmv>). Аспіранти тісно співпрацюють з Радою молод. учених, Радою аспірантів, беруть участь у її засіданнях та проектах. З.в.о. проводять наук. дослідж. та навч. відповідно до індивід. плану, у якому зазначається висновок та рекомендація щодо продовж. навч. в аспірантурі. З.в.о. регулярно звітують на засіданні каф., раді ННІ про підсумки роботи за період.

Як правило, аспіранти обирають дисципліни, дотичні до тем дослідження з каталогу вибіркових дисциплін <https://cutt.ly/UbXqUoe> або з ін. ОНП чи нижчого освітнього рівня, або в ін. ЗВО. Напр., М.Вергигора обрав дисц. «Екон. відносини підпр. в системі АПВ», що корелює з його наук. дослідж. Проводиться анкетування щодо залучення з.в.о. до наукової роботи (досліджень): <https://cutt.ly/ebXwaEE>

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

ОНП включає педагогічну практику, яка передбачає ознайомлення з навчальними планами і програмами спеціальності, з планами роботи та обов'язковою документацією кафедри, індивідуальну роботу аспіранта зі здобувачами вищої освіти, за результатами педагогічної практики аспірант готує відповідний звіт (<https://cutt.ly/CbEtLHo>).

Підготовка здобувачів до викладацької діяльності забезпечується компонентою ОНП «Педагогіка вищої школи». Вона охоплює набуття здобувачами комплексного підходу у педагогічній діяльності щодо організації та здійснення освітнього процесу, навчання, виховання, розвитку і професійної підготовки студентів до певного виду професійно-орієнтованої діяльності. Та передбачає вивчення здобувачами таких тем, що охоплюють основні поняття педагогіки вищої школи, психолого-дидактичні основи процесу навчання та його методичного забезпечення, види та методика проведення навчальних занять, система контролю та оцінювання якості навчання

Аспіранти також долучаються до спільного з НПП проведення лекційних та практичних занять, у тому числі до викладання дисциплін професійної підготовки англійською мовою (<https://www.facebook.com/iuliasamoilyk/posts/3660882103978516>; <https://www.facebook.com/282736705457271/posts/1260454417685490/>)

Продемонструйте дотичність тем наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) напрямом досліджень наукових керівників

На етапі подачі документів до аспірантури майбутній з.в.о. проходить співбесіду із потенційним керівником, де обговорюється тема досліджень, дотичність з напрямком наук. роботи керівника. Після зарахування, теми наукових досліджень з.в.о. проходять затвердження на засіданнях кафедр, факультету або ННІ, вченій раді академії і плануються у розрізі виконання науково-дослідної роботи кафедр, факультету/інституту, академії.

Так, д.е.н., професор Л. Березіна проводить науково-дослідну роботу відповідно до теми, зареєстрованої в УКРНТІ (0117U003096), тема докт. дисертації: «Формування і розвиток організаційно-економічних відносин підприємств АПК». Теми аспірантів Л. Березіної: Р. Шило – «Розвиток стратегічного потенціалу агропромисл. формувань», А. Резнік – «Організаційно-економічні засади забезпечення ефективності витрат с/г підприємств», Н. Баган – «Формування та ефективність використання ресурсів аграрних підприємств». Д.е.н., професор, член-кор. НААН України П. Макаренко координує тему (0117U003097). Тема О. Поночовної – «Формування та стратегічне забезпечення прибутковості с/г підприємств». Д.е.н., професор Ю. Самойлик розробляє теми МОН для молодих учених (0119U103942, 0119U100028, тема докторської: «Розвиток агропрод. ринку в умовах глобалізації економіки». Теми аспірантів: М. Вернигори – «Стратегія формування прод. ланцюгів в умовах глобаліз. економіки», М. Міроевської – «Енергетичний вектор розвитку економіки в умовах глобалізаційних змін». Дотичність тем досліджень простежується також у публікаціях.

Опишіть з посиланням на конкретні приклади, як ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів)

Під час вивчення обов'язкових та вибіркових дисциплін постійно використовується сучасний інноваційний економіко-математичний інструментарій для проведення наукових досліджень. Більшість занять проходять з використанням комп'ютерної техніки. Для економічного обґрунтування та презентації наукових розробок аспіранти вивчають особливості роботи як із традиційними програмами, наприклад, Excel, Power Point, так із більш специфічними програмами, такими як STATA, STATISTICA, R, Project Expert, Vensim, Prezi, Canvas та ін. Освітні та наукові компоненти дозволяють аспірантам поглиблено досліджувати та вирішувати широкий спектр питань економічної проблематики на мікро- та макроекономічному рівнях з урахуванням умов глобалізації, що забезпечує досягнення мети освітньо-наукової програми.

На ОНП з метою проведення апробації результатів наукових досліджень академія організовує і проводить різноманітні заходи. (<https://www.pdaa.edu.ua/content/naukovo-tehnichni-zahodi-konferenciyiseminarinaradi>). Здобувачі можуть звернутися для консультацій та/або взяти участь у роботі: ініціативної групи при відділі з питань інтелектуальної власності, Ради молодих вчених, Ради аспірантів, Клубу аспірантів «ДЕКА». Аспіранти активно публікують результати досліджень у провідних виданнях.

Проаналізуйте, як ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, наведіть конкретні проекти та заходи

ПДАА співпрацює з низкою країн: (<https://cutt.ly/wbXewNI>; <https://cutt.ly/8bXerm2>; <https://cutt.ly/ebXetG5>). Напр.,

участь в ЕРАЗМУС+: проект «Підв. спроможності університетів ініціювати та брати участь у розвитку кластерів на принципах інновацій та сталості» (UniClad)» та інші (<https://cutt.ly/7bXeIYT>). У рамках Еразмус+ Академія уклала міжінституційні угоди з такими ЗВО, як Універс. прикладних наук Нюртинген-Гайслінген (Німеччина), Універс. «Хоенхайм» (м. Штудгард, Німеччина), Вища школа торгівлі та послуг у Познані (Польща, Університет природничих наук у м. Познань, Вища школа Бізнесу в м. Домброва Гурнича (Польща). У межах академ. моб. аспірант К. Березницький проводив досл. на базі Універс. «Хоенхайм» відповідно до теми дисертац. Н. Баган, А. Резнік пройшли наук. стаж. у Вищій школі управл. охороною праці в Катовіце <https://cutt.ly/jbXeQYs>. М. Міроєвська та М. Вернигора подали заявки на грантову програму «The SDU Department of Marketing & Management PhD international awards at the University of Southern Denmark». Аспіранти разом із гарантом Ю. Самойлик беруть участь у міжнар. проєктах з (IAMO), University Mizzou, SALEM STATE UNIVERSITY (США), «Internationalization Leadership Academy» EducationUSA, зокрема в проєкті COIL.

На базі ПДАА провод. Міжнар. наук.-практ. конф.: <https://cutt.ly/6bXeIla>. Одним із інструментів долучення з.в.о. академії до міжн. акад. спільноти є спільні публікації з керівниками в наукових виданнях, які індексуються у міжнар. науко-метричних базах: <https://cutt.ly/EbXeDid>; <https://cutt.ly/SbXeHFb>

Опишіть участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Наук. керівн. з аспірантами беруть участь у НДР, результати яких публікуються і впроваджуються. Д.е.н., проф. Л. Березіна проводить науково-дослідну роботу відповідно до теми 0117U003096. Д.е.н., проф., член-кор. НААН України П. Макаренко – 0117U003097. Д.е.н., проф. Ю. Самойлик керівник теми МОН для молодих учених 0119U103942 та виконавець теми 0119U100028 (<https://cutt.ly/PbXibah>), бере участь у міжнар. проєкт. з Лейбніцьким інститутом розвитку сільського господарства в країнах з перехідною економікою (IAMO), Університетом Міссурі Mizzou, SALEM STATE UNIVERSITY (США), «Internationalization Leadership Academy» EducationUSA, зокрема в проєкті COIL. О. Шкурупій учасниця міжнародних грантів – «Rise of virtualized employment and freelancing encouragement among vulnerable population in Poltava through training program that includes information seminars and interactive simulation workshops» (грантодавець: The Department of Foreign Affairs, Trade and Development, Canada; «Підвищення впливу жінок у розбудові місцевого економічного розвитку як запорука успішної реалізації гендерної політики м. Полтави» (грантодавець Міністерство міжнародних справ Канади – Асоціація міст України – Проєкт «Партнерство для розвитку міст» за підтримки Федерації канадських муніципалітетів. Писаренко В. є здійснює науково-дослідну роботу за темами «Орг.-екон. механізм формування конкурентоспр.і аграрних підприємств» (0117U003100) та «Формув. маркетингових конкур. стратегій розвитку аграрних підпр. (0117U003101) <https://cutt.ly/ybXiTnd>

Опишіть чинні практики дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів)

Нормативними документами, що регулюють питання дотрим. академ. доброчесності в ПДАА є:

- Положення про організацію освітнього процесу у ПДАА
- Етичний кодекс ученого України
- Кодекс академічної доброчесності ПДАА
- Кодекс про етику викладача та здобувача вищої освіти ПДАА
- Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в ПДАА
- Положення про комісію з питань етики та академічної доброчесності
- Регулярні опит. та тестування щодо нагальних питань академ. доброчесності:

<https://cutt.ly/bbXioTG>.

У ПДАА враховується досвід вітчизняних та закорд. ЗВО щодо реалізації принципів академ. доброчесн.: створення комфортних умов для розвитку поваги та взаємної довіри між науковими керівниками та з.в.о.; створ. та функціон. сист. запобігання та виявл. академ. плагіату; протидії проявам неправомірної вигоди; провед. тренінгів і семінарів із залуч. наук. керівників та аспірантів з метою заохоч. їх до етичної поведінки та формув. навичок протидії академ. нечесності. При підготовці дисерт. роботи з.в.о. разом з науковим керівником проводять попереднє оцінювання окремих академічних текстів перед їх оприлюдненням.

Для перевірки наукових та навчально-методичних робіт на наявність неправом. запозичень викор. програмні продукти Unicheck та StrikePlagiarism. Побажання з приводу реалізації принципів академічної доброчесності можуть бути надіслані на електронну пошту: dobrochesnist@pdaa.edu.ua Детально пит.. академ. доброчесності описано в п. 5.9-5.12 самоаналізу

Продемонструйте, що ЗВО вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

Дотриманням науковими та науково-педагогічними працівниками принципів і правил академічної доброчесності здійснює комісія з питань етики та академічної доброчесності: <https://cutt.ly/9bYvy4G>, а також керівники структурних підрозділів. Наукові тексти (в т.ч. дисертаційні роботи) здобувачів перевіряються спеціалістами Відділу із забезпечення освіти дорослих та інноваційного розвитку: <https://cutt.ly/QbYvzvz>. Згідно укладеної декларації НПП та здобувачів про академічну доброчесність, яка зберігається у особовій справі, передбачено уникнення явищ академічної недоброчесності та плагіату у освітній та науковій програмі.

Наукові керівники особисто несуть відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності в науково-дослідницькій роботі здобувачів. За порушення академічної доброчесності наукові керівники можуть бути притягнуті до відповідальності, зокрема: попередження, догана, отримати відмову у присудженні наукового ступеня чи присвоєння вченого звання; позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання; позбавлення права брати участь у роботі редакційних колегій періодичних видань, спеціалізованих вчених

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

До сильних сторін ОП Економіка слід віднести її загальну концепцію та унікальність, орієнтацію на актуальні потреби ринку праці та економіки у висококваліфік. фахівців наукового профілю у сфері аграрної економіки. У ОП враховано загальносвітові тенденції та вимоги всіх зацікавлених сторін, у результаті чого досягнуто синергійного ефекту для підготовки науковців з економіки. Освітні компоненти сформовані таким чином, щоб максимально забезпечити потреби здобувачів для якісного проведення наукових досліджень. Вибіркові дисц. сприяють реалізації потреби аспіранта у формуванні індивід. траєкторії та задоволенні наукових інтересів, що також досягається через існуючі прогр. мобільності. Сильною стор. ОП є потужний професорсько-викладацький склад: до викладання та керівництва науковою роботою аспірантів залучені д.е.н., професори Макаренко П., Березіна Л., Шкурупій О., Самойлик Ю., Пантелеймоненко А., Писаренко В., а також інші фахівці, які мають значний викладацький досвід, авторитет в академ. спільноті, міжнар. рівень наук. роботи. До переваг слід віднести міцні зв'язки академії з провідними науково-дослідними установами Полтавського регіону, України та міжнародними установами. Для вдоскон. ОП відбувається постійна співпраця із роботодавцями, зокрема СДАУ, Хорольським відділенням управління виконавчої дирекції фонду соціального страхування у Полтавській області, приватною фірмою КМ (м. Полтава), КУ «Агенція розвитку територіальних громад Полт. району» та ін. Аспіранти задіяні у пров. наук. досл. МОН, беруть участь у міжнар. програмах. Важливу роль у підготовці аспірантів, їх мотивації, оволодінні hard and soft skills відіграє клуб аспірантів «ДЕКА», який не має аналогів на інших освітніх програмах, також важливу роль відіграє Рада молодих учених, рада аспірантів, студентське самоврядування. Сильною стороною ОП є внутрішня система забезпечення якості освіти, яка здійснюється за допомогою: відділу моніторингу та забезпечення якості освіти; навчального відділу; ННІ комунікаційних та інноваційних освітніх технологій; відділу сприяння працевлаштуванню студентів і випускників; аспірантури і докторантури; ради молодих учених; ради аспірантів; клубу ДЕКА; кафедри економіки та МЕВ; студ. самовряд. ПДАА, як заклад вищої освіти з віковою історією, здатен надати з.в.о. для науково-дослідної роботи потужну матеріальну базу, бібліотечні фонди, відкритий доступ до баз Web of science і Scopus та інших інформаційних ресурсів.

Серед слабких сторін треба вказати на доцільність розширення грантової діяльності для надання додаткових стипендій найбільш активним аспірантам, фінансування перспективних науково-практичних проєктів.

Проблемним моментом є законодавче обмеження щодо неможливості повноцінного поєднання навчання в аспірантурі з роботою на повну ставку в підпр. та організаціях (значний попит на навчання в аспірантурі сформований з боку практиків, однак для навчання в аспірантурі необхідно перейти на неповну ставку за основним місцем роботи, що не зовсім привабливо)

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Невпинний розвиток науково-технічного прогресу, в результаті чого є необхідність удосконалювати теоретичну і матеріально-технічну базу, зміни у світових трендах ринку праці, більша вимогливість до професорсько-викладацького складу, ставить перед академією нові виклики, які необхідно вирішувати для підвищення ефективності та якості науково-освітньої діяльності. З цього приводу, у найближчі роки ПДАА ставить низку задач. Постійно удосконалювати зміст освітніх компонентів на підставі відгуків, побажань, рецензій стейкхолдерів, роботодавців, випускників. Регулярно переглядати робочі програми/силабуси для підвищення ефективності досягнення програмних результатів і компетентностей, визначених ОП. Оновлювати і удосконалювати вибіркові освітні компоненти з метою забезпечення з.в.о. новими компетентностями для підвищення їх конкуренції на ринку праці та рівня наукових досліджень. Постійно удосконалювати форми та методи викладання відповідно до сучасних тенденцій розвитку освіти та науки. Активізувати роботу у напрямку розширення міжнародної співпраці, грантових програм, програм міжнародної академічної мобільності та наукових проєктів.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: АРАНЧІЙ Валентина Іванівна

Дата: 18.05.2021 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
ОК 3 Педагогіка вищої школи	навчальна дисципліна	<i>syllabuspedagogikav yshchoyiosvity2020.pdf</i>	kvwA5lyZ6T7jP+E2lhdF84AbS5gNjhbS5zYZyj+2jrU=	Мультимедійний проектор, проєкційний екран, ноутбук, відеокамера
ОК 7 Методика та організація підготовки і написання дисертації	навчальна дисципліна	<i>syllabusmetodykatao rganizpidgotovkyina pysannyadysert.pdf</i>	M4jPMxqI8K8qDvJNg+51RSpYY5lnntJB YfTfvxSQqR4=	Мультимедійний проектор, екран, ноутбук, наочні матеріали
ОК 4 Стратегія стійкого розвитку в глобальному середовищі	навчальна дисципліна	<i>syllabusstrategiyastiy kogorozvytku.pdf</i>	hYuqw6Umy3MpfNqDiIRSIYbopa4e+6sDUQcqsBTbKE=	Монітор, системний блок, мультимедійне обладнання, ноутбук, телевізор, наочні матеріали.
ОК 5 Філософія науки	навчальна дисципліна	<i>syllabus-filosofiya-nauky-ekonomika.pdf</i>	InsdVFVq6hiqPW8gvX+gpbw8suzaik3GcertciSVC5qo=	Мультимедійний проектор, проєкційний екран, ноутбук
ОК 6 Економіка підприємства – системно-функціональний контекст	навчальна дисципліна	<i>syllabusekonomikapi dpryyemstva-systemno-funkcionalnyykontekst.pdf</i>	2MwP3IgNUWL3L9wQZqF4tamInF9rI/YgIsgRSGtxrCI=	Мультимедійний проектор, проєкційний екран, ноутбук
ОК 2 Бібліографія, інформаційний пошук та інтелектуальна власність	навчальна дисципліна	<i>syllabus-bibliografiyainf-poshuk-ta-i-v-ekonomika.pdf</i>	MAIs3+OB/g6ZdFom/kMmZdzMbqO9+7hoo+53dyRCE8c=	Мультимедійний проектор, проєкційний екран, ноутбук, відеокамера
ОК 1. Англійська мова для науковців	навчальна дисципліна	<i>syllabus-angliyska-mova-dlya-naukovciv-ekonom-2020.pdf</i>	2jSt+kxm+Cy9frUIwexRfJg4nHuy4EULSLWZWKhgSE=	Мультимедійний проектор, проєкційний екран, ноутбук
ОК 8 Проблеми розвитку економіки в дисертаційних дослідженнях	навчальна дисципліна	<i>syllabusproblemyrozvytkuekonomikyvdyserciynyhdoslidzh.pdf</i>	+LH3yYuKL64x9VVilouZpnqZD4PECcScilF/kXWSsGg=	Мультимедійний проектор, ноутбук, екран, наочні матеріали
ОК 9 Стратегічні напрями розвитку аграрної галузі і підприємств	навчальна дисципліна	<i>syllabusstrategichnin apyamyrozvytkuagrarnoyigaluzi.pdf</i>	io/Wd4AockXIX8RARbWvATjxazfYwmyULzszE85seDo=	Мультимедійний проектор, ноутбук, екран, наочні матеріали
ОК 10 Педагогічна практика	практика	<i>programapedagogichnoyipraktiky05iekonomika2020_o.pdf</i>	hHSeYPoNg7f891FK1RmlaIEjoKl5mvQx79fi3d68dPw=	Мультимедійний комплекс, ноутбук, проектор

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ID викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
63144	Ніколаєнко Юлія Олександрівна	Доцент, Основне місце роботи	Обліку та фінансів	Диплом спеціаліста, Полтавський державний	17	ОК 1. Англійська мова для науковців	Підвищення кваліфікації 1. Національний університет

педагогічний
університет
імені В.Г.
Короленка, рік
закінчення:
2001,
спеціальність:
010103
Педагогіка і
методика
середньої
освіти,
англійська,
німецька мови
і література,
Диплом
кандидата наук
ДК 055728,
виданий
18.11.2009,
Атестат
доцента 12ДЦ
043332,
виданий
30.06.2015

біоресурсів і
природокористування
України, свідоцтво
про підвищення
кваліфікації СС
00493706/011376-20,
тема «Інноваційна
спрямованість
педагогічної
діяльності», 28 лютого
2020 р. (90 годин)
2. Онлайн-тренінги
Міжнародного
освітньо-методичного
центру Dinternal
Education та компанії
Pearson, сертифікати,
березень-травень
2020 р., Витяг з
протоколу засідання
вченої ради ПДАА №
24 від 01 липня 2020
р. (30 годин).
Основні публікації:
Статті у фахових
виданнях України
1. Ніколаєнко Ю.О.
Адаптивне навчання
як засіб підвищення
якості іншомовної
підготовки здобувачів
ступеня доктора
філософії.
Гуманітарний вісник
ДВНЗ «Переяслав-
Хмельницький
державний
педагогічний
університет імені
Григорія Сковороди».
Додаток 1 до Вип. 37,
Том III (71):
Тематичний випуск
«Вища освіта України
у контексті інтеграції
до європейського
освітнього простору».
К.: Гнозис, 2016. С. 183
– 190.
2. Silchuk O.,
Nikolayenko Y.
Diagnostics of
motivation and value
component of business
communication culture
of prospective
specialists in
agriculture.
Педагогічні науки:
теорія, історія,
інноваційні
технології. Суми:
СумДПУ, 2018. № 5
(79). С. 247 – 257.
(Copernicus)
3. Tahiltseva Ya.,
Nikolaienko Yu.
Analysis of compound
adjectives in the context
of the microsystem
“person’s character”.
Наукові записки
Національного
університету
«Острозька академія»:
Серія «Філологія».
Острог: Вид-во
НаУОА, жовтень 2019.
Вип. 7(75). С. 84 – 87.
4. Ніколаєнко Ю.О.
Формування

рефлексивних умінь як складник підготовки майбутніх фахівців аграрного профілю до професійного спілкування в іншомовному середовищі. Всеукраїнський науково-практичний журнал «Директор школи, ліцею, гімназії». Спеціалізований тематичний випуск «Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору». № 4. Кн. 1. Том I (83). К.: Гнозис, 2019. С. 247 – 255.

5. Silchuk O.V., Nikolaienko Y.O. Technology of formation of business communication culture of agrarian master students while studying the humanities. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Педагогічні науки. 2020. Вип. 1 (100). С. 133 – 140.

Коллективні монографії

1. Olesia Silchuk, Yuliya Nikolayenko. Professional communicative skills as a component of social competence of prospective specialists in agriculture : [collective monograph]. Prace naukowe akademii WSB «SOCIALIA 2018 socjopedagogiczne wyzwania w epoce dynamicznych zmian. Kompetencje społeczne w procesie redukcji deficytów i rozwiązywania problemów jednostki oraz wspólnoty». Dąbrowa Górnicza, 2019. P. 155–163.

2. Ніколаєнко Ю.О. Формування мотивації майбутніх фахівців аграрного профілю до міжкультурної комунікації на заняттях з іноземної мови. Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика: колективна монографія / за наук. ред. Н. Сизоненко. К.: Ліра-К, 2020. С. 214 – 221.

Навчальні посібники

1. Ніколаєнко Ю.О. Business English. К.:

							<p>Ліра-К, 2018. 148 с.</p> <p>2. Ніколаєнко Ю.О. Business English: навчальний посібник. 2-ге вид. К.: Видавництво Ліра-К, 2018. 148 с.</p> <p>3. Тагільцева Я.М., Ніколаєнко Ю.О. English for specific purposes. К.: Ліра-К, 2018. 196 с.</p>
101185	Самойлик Юлія Василівна	Професор, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій	<p>Диплом магістра, Полтавська державна аграрна академія, рік закінчення: 2006, спеціальність: 0502</p> <p>Менеджмент організацій, Диплом доктора наук ДД 008476, виданий 23.04.2019,</p> <p>Диплом кандидата наук ДК 063370, виданий 10.11.2010,</p> <p>Атестат доцента 12ДЦ 035373, виданий 31.05.2013,</p> <p>Атестат професора АП 002510, виданий 09.02.2021</p>	14	ОК 9 Стратегічні напрями розвитку аграрної галузі і підприємств	<p>1. Міжнародне стажування Faculty Exchange Program від Міністерства сільського господарства США (USDA) для викладачів із вищих навчальних закладів України.</p> <p>2. Німецько-українська літня школа з аграрної економіки «Основи аграрної економіки: вибрані теми»</p> <p>3. Міжнародний грантовий проєкт: Collaborative Online International Learning (COIL) за підтримки EducationUSA Ukraine «Академія лідерства з інтернаціоналізації», що має на меті налагодити співпрацю між українськими та американськими викладачами з метою розроблення спільних курсів та здійснення спільного викладання українським та американським студентам в онлайн форматі</p> <p>4. Є керівником наукової роботи по проєкту прикладного наукового дослідження молодих вчених, що виконується за рахунок коштів державного бюджету у 2020 році, за темою: «Формування стратегії еко-інноваційного розвитку виробництва органічної продукції як складової економічної та продовольчої безпеки України» (державний реєстраційний номер УкрІНТЕІ 0119U103942).</p> <p>Основні публікації:</p> <p>1. Самойлик Ю.В. Агропродовольчий ринок: розвиток в умовах глобалізаційних викликів економіки: монографія. Полтава, 2018. 494 с.</p> <p>2. Bilan Yu. V., Nitsenko V. S. Samoilyk Iu.V.</p>

Conceptual modeling of agri-food market development under economy's globalization. Науковий вісник Полісся. 2017. № 3 (11). Ч. 1. С. 54-61. (Indexed in Web of science)

3. Samoilyk Iu., Zos-Kior M., Kuksa I., & Storoška M. Methodology for assessing globalisation development of countries. Economic Annals-XXI. 2017. Volume 168, Issue 11-12. pp. 4-8. (Indexed in SCOPUS)

4. Portovaras T., Harbar Zh., Sokurenko I., Samoilyk Iu. Management of small business entities. Independent Journal of Management & Production. 2020. Vol 11, No 8. P. 680-694. DOI: [dx.doi.org/10.14807/ijmp.v11i8.1226](https://doi.org/10.14807/ijmp.v11i8.1226). (Indexed in Web of science).

5. 3. Samoilyk Iu. Development indicators of agricultural sector in the world. Mechanisms of interaction between competitiveness and innovation in modern international economic relations : collective monograph. Edited by M. Bezpartochnyi, in 4 Vol. ISMA University. Riga : «Landmark» SIA, 2017. Vol.4. pp. 128-137.

6. Samoilyk Iu. Strategic estimations and vectors of Ukraine's social and economic development in the conditions of European integration and the world partnership. Collective monograph / edited by V. Yatsenko. Agenda Publishing House, Coventry, United Kingdom. 2017. 397 p. (pp. 308-318).

7. Samoilyk Iu., Borovyk T., Danylenko V. The agri-food market conjuncture under the economic globalization conditional: economic, marketing, environmental components.

Management of the 21st century: globalization challenges. Issue 3: collective monograph / in edition I. Markina. Prague : Nemoros s.r.o. 2020. Czech Republic.

						<p>287 р. (pp. 101-108). 8. Самойлик Ю.В. Інноваційний потенціал України для випереджаючого розвитку економіки у міжнародному вимірі. Механізм управління формуванням стратегій випереджаючого інноваційного розвитку промислових підприємств : колективна монографія / за заг. ред. к. е. н., доц. Н. С. Ілляшенко. Суми : Триторія, 2019. 248 с. (С. 10-23). 9. Самойлик Ю.В., Глущенко В.В., Український О.В. Загальносвітові тенденції розвитку агропродовольчого ринку: сучасний стан, особливості та прогнози. Вісник ХНАУ. 2019. № 3. С. 3-10. 10. Самойлик Ю.В., Демиденко Л.М., Шербань А.М., Нешийвода С.О. Світовий потенціал розвитку аграрного сектору економіки. Ефективна економіка. 2019. № 10. DOI: 10.32702/2307-2105-2019.10.5 URL: http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7301 11. Самойлик Ю.В. Малиш Я.О., Петрушко К.О. Тенденції та місце агропродовольчого ринку України в глобальному середовищі. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2019. № 27. Ч.2. С. 53-62. 12. Самойлик Ю.В., Вернигора М.В. Глобальні передумови впровадження екологічних інновацій у процес формування органічних продовольчих ланцюгів. Причорноморські економічні студії. 2020. Випуск 51. С. 63-68. Детальна інформація наведена за посиланнями: (профіль викладача на сторінці кафедри: https://www.pdaa.edu.ua/people/samoilyk-yuliya-vasylivna</p>	
307566	Пантелеймоненко Андрій	Професор, Основне місце	Навчально-науковий інститут	Диплом доктора наук ДД 007706,	32	ОК 8 Проблеми розвитку	1. Є директором Українського центру досліджень і розвитку

	Олексійович	роботи	економіки, управління, права та інформаційних технологій	<p>виданий 14.10.2009, Диплом кандидата наук КН 008562, виданий 11.01.1995, Атестат доцента 02/ДЦ 011645, виданий 16.02.2006, Атестат професора 12/ПР 008174, виданий 26.10.2012</p>	економіки в дисертаційних дослідженнях	<p>кооперативів. 2. Під його науковим керівництвом успішно захищено 9 кандидатських дисертацій. 3. Є науковим керівником 3 дисертантів. 4. Досвід роботи з зарубіжними проектами в якості тренера та експерта. Корпорація ACDI / VOCA (довідка), Проект TACIS «Надання підтримки малим та середнім підприємствам на селі» (довідка), GTZ «Підтримка мікрофінансових обслуговувань в регіонах» (2006 г., експерт, Республіка Таджикистан; довідка). 1. Honcharenko V., Panteleimonenko A., Pozhar A., Stetsenko V. Cooperatives in IT sector: theoretical and practical aspects. Periodicals of Engineering and Natural Sciences. Vol. 7. No. 2. August 2019. P. 597-607. URL: http://pen.ius.edu.ba/index.php/pen/article/view/570/327 (Scopus) (0,3 д.а.) 2. Пантелеймоненко А.О., Гончаренко В.В. Кооперативи у сфері рекреаційних послуг: досвід США. Центральньоукраїнський науковий вісник. Економічні науки. 2019. Випуск 3(36). С. 154-163 (0,4 д.а.) 3. Гончаренко В.В., Пантелеймоненко А.О., Пожар А.А., Гончаренко Д.В. Кооперативи у сфері IT: існуючий досвід та можливі моделі. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки». 2019. № 3(94). С. 108-117(0,4 д.а.) 4. Гончаренко В. В., Бабенко В. О., Пантелеймоненко А. О., Пожар А. А. Інноваційний розвиток відновлювальної енергетики Китаю. Економічний простір: Збірник наукових праць. № 152. Дніпро: ПДАБА, 2019. С. 5-16 (0,3 д.а.) 5. Пантелеймоненко А. О., Гончаренко В. В.</p>
--	-------------	--------	--	--	--	--

							<p>Рижик І. О. Кооперативи в сфері шкільної освіти як складник соціальної економіки. Науково-виробничий журнал «Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво». 2020. Випуск 2 (113). С. 147-155 (0,4 д.а.)</p> <p>6. Гончаренко В.В. Пантелеймоненко А.О. Дискусійні аспекти використання терміна «соціальна економіка» в сучасній українській економічній науці. Історія нар. господарства та екон. думки України. 2020. Вип. 53 (0,4 д.а.)</p> <p>7. Honcharenko, V., Panteleimonenko A., Pozhar, A., Sobchak, H., Klymenko V. Socially Oriented Model of Providing Medical and Dental Services in The Industry 4.0. Estudios de Economía Aplicada. Vol. 38, No 3 (1). 2020. P. 1-10. URL: http://ojs.ual.es/ojs/index.php/eea/issue/view/The%20Recent%20Economic%20Trends%20and%20their%20Impact%20on%20Marketing (Scopus) (0,4 д.а.)</p>
307847	Шаравара Тамара Олексіївна	Професор (0,5 ст.), Суміщення	Обліку та фінансів	<p>Диплом магістра, Полтавський інститут економіки і права вищого навчального закладу</p> <p>Відкритий міжнародний університет розвитку людини "Україна", рік закінчення: 2017, спеціальність: 8.02030304</p> <p>переклад, Диплом доктора наук ДД 000909, виданий 17.05.2012,</p> <p>Диплом кандидата наук ДК 029027, виданий 11.05.2005,</p> <p>Атестат доцента 12ДЦ 025941, виданий 01.07.2011,</p> <p>Атестат професора АП 000629, виданий 18.12.2018</p>	23	<p>ОК 2</p> <p>Бібліографія, інформаційний пошук та інтелектуальна власність</p>	<p>Член спеціалізованої вченої ради з історичних наук Д.17.051.01 у Запорізькому національному університеті.</p> <p>Член спеціалізованої вченої ради з історичних наук К 27.053.02 у ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди».</p> <p>Редакційна діяльність</p> <p>1. Член редакційної колегії електронного наукового фахового видання – міжвідомчого тематичного збірника «Історія науки і біографістика». (Засновник і видавець: Національна наукова сільськогосподарська бібліотека НААН).</p> <p>2. Член редакційної колегії Наукового збірника «Східноєвропейський історичний вісник». Збірник індексується в міжнародних базах даних: Web of Science</p>

(Emerging Sources Citation Index), "Index Copernicus" (ICV 2016 50.70; 2017 71.75), Cite Factor, Research Bible, Scientific Indexing Services, Journal Factor (JF) (Засновник і видавець:

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка).

3. Член редакційної колегії наукового фахового видання «Історична пам'ять» (Засновник і видавець:

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка) (до жовтня 2019 року)

Стажування:

1. Вища школа міжнародних відносин і суспільної комунікації, м. Хелм, Польща.

Тема: Інноваційні підходи викладання гуманітарних дисциплін.

Сертифікат стажування від 28.11.2016 р.

2. Університет бізнесу в Домброві Гурнічій.

Тема: «Педагогічні інновації в методології викладання дисциплін гуманітарного циклу».

Сертифікат від 16.11.2018 р.

Наявність за останні п'ять років наукових публікацій у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або WebofScienceCoreCollection

1. Шаравара Т.О. На пошану колезі: до 100-річчя від дня народження закарпатського освітянина й ученого Андрія Ігната. Русин. № 4(50). Молдова. 2017. С. 207–215. [Scopus].

2. Anatoliy Kotsur, Tamara Sharavara, Viktoriia Liulka. CAPTURED AND INTERNED UKRAINIANS IN ROMANIA, BULGARIA AND TURKEY (1918–1923): A COMPARATIVE

ANALYSIS IN THE
CONTEXT OF
UNKNOWN
DOCUMENTS OF 1921.
©2018 “Codrul
Cosminului”, XXIV.
2018. No. 2. P. 359-376.
[Scopus]. Румунія.
3. Шаравара Т., Коцур
А., Сизоненко Н.,
Тагільцева Я.
Психолінгвістичний
аналіз структури
асоціативного поля
стимулу
компетентність.
Psycholinguistics.
Психолінгвістика.
Психолінгвістика:
зб. наук. праць. Серія:
Філологія. Переяслав-
Хмельницький: ФОП
Домбровська Я.М.
2018. Вип. 24(2). 380
с. С. 340-358. [Web of
Science].
4. Tamara Sharavara,
Svitlana Makarets.
PROBLEMS OF
AGRARIAN HISTORY
OF THE CARPATHIAN
REGION AT THE END
OF THE XVIII – THE
MIDDLE OF THE XIX
CENTURY IN
CONTEMPORARY
UKRAINIAN
HISTORIOGRAPHY.
Східноєвропейський
історичний вісник.
2019. № 10.
URL:
<http://eehb.dspu.edu.ua/issue/view/9334>
[Web of Science].
Україна.
5. M. Yakymenko, T.
Sharavara, S. Makarets,
Y. Nikolaienko. The
Problem of Labour
Migration of Ukrainian
Peasants and Burghers
in the Internal Policy of
Russian Empire in the
Second Half of the
Nineteenth – Early
Twentieth Centuries.
Український
історичний журнал.
(УІЖ). 2019. № 6. С.
142–154. [Web of
Science]. Україна.
6. Sharavara T.
Prykhodko S. Model of
the totalitarian state in
the view of OUN's
activities (1920s-1930s)
and classical western
concepts of
totalitarianism:
comparative aspect.
Східноєвропейський
історичний вісник.
[Головний редактор В.
Льницький].
Дрогобич:
Видавничий дім
«Гельветика». 2019.
№ 13. С. 136–146. [Web
of Science]. Україна.
7. Mandryk-Melnychuk

M., Kotsur A., Sharavara T. Historical Interpretation of the Past: The Way of Mental Enslavement or Liberation? Український історичний журнал (УІЖ). 2020. № 2. С. 187–197. [Web of Science]. Україна.

8. Olena Borodenko, Tamara Sharavara, Karolina Walancik-Ryba. Creative work of the early Viennese classics in historical retrospective. Східноєвропейський історичний вісник. [Головний редактор В. Ільницький]. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика». 2020. Вип. 16. 268 с. С. 17–27. [Web of Science]. Україна.

9. V. Aranchii, M. Sharavara. Agronomic Meetings as a Means of Modernization of Agriculture in Ukraine in the Early Twentieth Century (as Exemplified in Poltava Region). Український історичний журнал (УІЖ). 2020. № 6. С. 103–113. [Web of Science]. Україна.

Наявність не менше п'яти наукових публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України

1. Шаравара Т.О. Освітні реформи в Російській імперії другої половини XIX – початку XX століття: історіографія. Історична пам'ять. Науковий збірник. № 32. Полтава: АСМІ, 2015. С.128–145.

2. Sharavara T.O. Social innovations of local self-government on the territory of Ukraine at the end of the XIXth – beginning of the XXth centuries: historical aspect. Science and Education a New Dimension. Humanities and Social Sciences, IV(18), I.: 109. 2016. BUDAPEST. С. 19–24. [Copernicus].

3. Шаравара Т., Макарець С. Закарпатське коріння ветеринарної науки Полтавщини: з нагоди 60-річчя до дня народження

професора П.І. Локеса (1958–2016 рр.). Історія науки і біографістика. Електронне наукове фахове видання. Міжвідомчий тематичний збірник, 2018. URL: <http://inb.dnsgb.com.ua>

4. Sharavara T., Sharavara R. THE REFORMS OF HIGHER EDUCATION: HISTORICAL RETROSPECTION IN MODERN REFLECTION.

Переяславський літопис: зб. наук. статей. Вип. 13. [ред. колегія: Коцур В. П. (голов. ред.) та ін.]. Переяслав-Хмельницький, 2018. 296 с. С. 53-63.

5. Sharavara T.O. MODERN HISTOROGRAPHY PERIODIZATION OF THE HOLODOMOR OF 1921–1923 IN UKRAINE. Наукові праці історичного факультету ЗНУ, 2019. № 53. [Copernicus].

Наявність виданого підручника чи навчального посібника або монографії

1. Lyfar Alla, Sharavara Tamara. Economic innovation of local self-government on the territory of Ukraine in the late XIX – early XX centuries: historical perspective: /Transformation management of economic rural areas: collective monograph / edited by A. Brzozowska, A.V. Kalinichenko. Poltava: Poltava State Agrarian Academy, 2015. 267 p. P. 111-121. [Колективна монографія].

2. Шаравара Т.О. Випускники Віленського військового піхотного училища у боротьбі за українську державність (1917–1923 рр.). К. : Видавництво Ліра-К, 2016. 244 с. [монографія].

3. Шаравара Т.О. Опозиційний рух України у витоків сучасної державності. Місцева влада в країнах пострадянського простору :

[колективна монографія] / Кол. авторів.; заг. Ред. д. держ. упр. П.В. Ворони, Т.О. Шаравари. К. 2016. 528 с. С. 154–172.

4. Sharavara T., Sharavara R., Halich O. Economic activities of self-government bodies in Ukraine: historical retrospective review // Markina I., Aranchiy V., Safonov Y. and others. Management of the 21 st century: globalization challenges: [monograph] in edition I. Markina. Pragua. Nemoros s.r.o. 2018. Czech Republic. 508 p. P. 158–166.

5. Шаравара Т.О. Лекція 10. «Західноукраїнські землі у складі Австро-Угорщини у другій половині XIX ст.». Історія України. / За ред. докт. іст. наук, проф. А.П. Коцура. Київ-Чернівці: Книги – XXI, 2018. 756 с. С. 312–339.

6. Шаравара Т.О. Інформаційний пошук і робота з бібліотечними ресурсами: Навчальний посібник для аспірантів. К.: Вид-во «Ліра-К», 2018. 256 с.

7. Sharavara T., Sharavara R., Viktoriia Liulka. Educational security in the context of ensuring national interests of Ukrain //Markina I., Aranchiy V., Safonov Y., Zhylynska O. and other. Security of the XXI century: national and geopolitical aspects: [collective monograph] in edition I. Markina. Pragua. Nemoros s.r.o. 2019. Czech Republic. 500 p. P. 389–396.

Наявність науково-популярних та/або консультаційних (дорадчих) та/або дискусійних публікацій з наукової або професійної тематики загальною кількістю не менше п'яти публікацій.

Участь у конференціях.

1. Шаравара Т.О. Застосування інтерактивних методів під час викладання дисципліни гуманітарного циклу. 46-а науково-методична

конференція
«Науковий та педагогічний професіоналізм викладачів ВНЗ як основа надання студентам якісних освітніх послуг». Полтава: ПДАА, 26 лютого 2015 р.

2. Шаравара Т.О. Культурно-історичний поступ України початку ХХ століття. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Соціально-гуманітарні науки, економіка, право: нові виклики, практика інновацій». Полтава, 16 – 17 квітня 2015 р.: у 2 т. Т.1. К.: Університет «України», 2015. 686 с. С. 376–379.

3. Шаравара Т.О. Збереження поетичного потенціалу епітетів при перекладних трансформаціях. Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Інноваційні технології у контексті інноваційної підготовки фахівця». Полтава: ПолтНТУ, 2016. Режим доступу до збірн.: http://lib.pntu.edu.ua/?module=ellib*nid*11361

4. Шаравара Т.О. Особливості формування фондів бібліотек Близького Сходу. Документно-інформаційні комунікації в умовах глобалізації: стан, проблеми і перспективи: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції. Полтава: ПолтНТУ, 2016. С. 157–160.

5. Шаравара Т.О. Особливості розвитку української культури із 1350-х – до 1650 років: чи мав місце занепад? Стратегія соціально – економічного розвитку України в умовах трансформації: аналіз помилок і пошук рішень. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Полтава,

273568	Шкурупій Ольга Всеволоодівн а	Професор (0,5 ст.), Основне місце роботи	Навчально- науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій	Диплом доктора наук ДД 007922, виданий 16.12.2009, Диплом кандидата наук ДК 016105, виданий 09.10.2002, Атестат доцента ДЦ 010893, виданий 21.04.2005, Атестат професора 12ПР 007512, виданий 23.12.2011	39	ОК 6 Економіка підприємства – системно функціональний контекст	18 квітня 2017 р.). 1. Міжнародні гранти: 1.1. «Rise of virtualized employment and freelancing encouragement among vulnerable population in Poltava through training program that includes information seminars and interactive simulation workshops» (грантодавець: The Department of Foreign Affairs, Trade and Development, Canada; 1.11.2019 – 27.02.2020 (у складі колективу авторів грантової ініціативи); 1.2. «Підвищення впливу жінок у розбудові місцевого економічного розвитку як запорука успішної реалізації гендерної політики м. Полтави» (грантодавець Міністерство міжнародних справ Канади – Асоціація міст України – Проєкт «Партнерство для розвитку міст» за підтримки Федерації канадських муніципалітетів; 17.08.2020 – 31.10.2020 (у складі колективу авторів грантової ініціативи). 2. Участь у виконанні науково-дослідної теми. ДОГОВІР № 10 на виконання науково-дослідних робіт між Полтавською державною аграрною академією та ТОВ «СОЮЗ-ТЕРРА-3», м. Полтава від «10» 06 2020 р. 3. Основні публікації: 3.1. Туль С. І., Шкурупій О. В. Діджиталізація світового ринку праці: монографія. Полтава : ПУЕТ, 2020. 261 с.; 3.2. Deyneka T., Shkurupii O., Tul S. The role of institutions in the system of management of the global economic processes Management of the 21st century: globalization challenges: monograph / in edition I. Markina. Prague Nemoros s.r.o. 2020, P. 38-40 та ін. 3.3. Шкурупій О.В., Базавлук Н.Г. Відтворювальний цикл економічного розвитку України: «Інтелектуальний
--------	--	--	--	---	----	---	---

потенціал – інноваційний механізм – конкурентний результат»
Інноваційна економіка: теоретичні та практичні аспекти / за ред. К.В. Ковтуненко, Є.І. Масленнікова.
Херсон: Грінь Д.С., 2017. С. 124-141 (колект. монограф.)
<http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/3961>

3.4 Шкурупій О.В., Базавлук Н.Г.
Конкурентоспроможне функціонування національної економіки на основі чинників інтелектуально-інноваційного розвитку: монографія. Полтава : ПУЕТ. 2016. 247 с.
<http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/5132>

3.5. M. Zos-Kior, O. Shkurupii, I. Hnatenko, O. Fedirets, I. Shulzhenko, V. Rubezhanska
Modeling of the Investment Program Formation Process of Ecological Management of the Agrarian European Journal of Sustainable Development, 2021, No 10 (1), P. 571-583 (Scopus, Index Copernicus International та ін. (всього 43 бази цитування)
<http://ecsdev.org/ojs/index.php/ejsd/article/view/1192/1175>

3.6. Deyneka T., Pedchenko N., Shkurupii O., Verhal K., Tul S.
Vector and structural changes in the modern world. Financial and credit activity: problems of theory and practice, 2020. Vol 3, No 34 (Web of Science)
<http://fkd.org.ua/article/view/215590>;

3.7. Deyneka T., Shkurupii O., Verhal K., Bazavluk N.
Global status of countries: determination and interpretation. Marketing and Management of Innovations, 2019, № 4, P. 216-228.
<http://doi.org/10.21272/mmi.2019.4-17> (Web of Science);
Детальна інформація наведена за

							посиланнями: (профіль викладача на сторінці кафедри: https://www.pdaa.edu.ua/people/shkurupiy-olga-vsevolodivna-o
81867	Шейко Сергій Володимирович	Професор (0,7 ст.), Основне місце роботи	Обліку та фінансів	Диплом кандидата наук ФС 007964, виданий 24.06.1987, Атестат доцента ДЦ 046348, виданий 26.12.1991	38	ОК 5 Філософія науки	<p>1. Philosophical and educational foundations of the personality development of the higher school teacher in the 21st century : [monograph] / S. V. Shejko, O. S. Kolodiy // Management of the 21st century: globalization challenges I. Markina, V. Aranchiy, Y. Safonov [and others]. – Prague. – Nemoros. r. o. – 2018. – Czech Republic. – 508 p. P. 444–450. – 0,5 др. арк.</p> <p>2. Serhii Shejko, Olena Kolodii. Risk's in social life (socio-philosophical analysis). Markina I., Aranchii V., Safonov Y., Zhulinska O. and other. «Management of the 21st century: globalization challenges. Issue 2»: [collective monograph] / in edition I. Markina. – Prague. – Nemoros s.r.o. – 2019. – Czech Republic. – P. 399 – 404. (англійською мовою). 0,5 д.а.</p> <p>3. Шейко С.В., Колодій О.С., Кальян С.Є. Ризики в суспільстві (соціально-філософський аспект). // Економічний, організаційний та правовий механізм підтримки і розвитку підприємництва: колективна монографія; за ред. Калашник О.В., Махмудов Х.З., Яснолоб І.О. Полтава: ПДАА, 2019. – С. 179–186. 0,5 д.а.</p> <p>4. Serhii Shejko, Iona Yasnolob, Oleg Gorb, Olena Kalashnyk, Svitlana Pysarenko, Olena Mykhailova (2018). The formation of the efficient system of ecological enterprise. Journal of Environmental Management and Tourism. Volume IX, Issue 5 (29) Fall 2018. P. 46–54. – 0,5 др. арк. [Scopus].</p> <p>5. Serhii Shejko, Olena Kolodii. Development of entrepreneurship in the context of civilizational dynamics. // Humanities and Social Sciences. Publishing House of</p>

Rzeszow University of Technology. – Poland. – vol. XXV, 27 (1/2020). – P. 77–85. 0,5 д.а.

6. Шейко С.В., Колодій О.С. Становлення концепції свободи волі людини у філософії історії П. Чаадаєва. // Філософські обрії: наук.-теорет. журн. Ін-т філософії імені Г.С. Сковороди НАН України, Полтав. нац. пед. ун-ту імені В.Г. Короленка. – Полтава. 2019. – Вип. 41. – С. 19–32. 0,5 д.а.

7. Шейко С.В., Колодій О.С. Соціально-філософський аналіз категорії «ризик» в умовах формування інформаційного простору. // Філософські обрії: наук.-теорет. журн. Ін-т філософії імені Г.С. Сковороди НАН України, Полтав. нац. пед. ун-ту імені В.Г. Короленка. – Полтава. 2019. – Вип. 42. – С. 50–54. 0,5 д.а.

8. Шейко С.В., Колодій О.С. Особливості формування філософсько-освітнянських ідей М.В. Гоголя (критично-порівняльний аналіз). Філософські обрії: Наук.-теорет. журн./ Ін-т філософії Г.С. Сковороди НАН України, Полтав. нац. пед. ун-т імені В.Г. Короленка. – Вип. 43. – К.; Полтава, 2020. – С. 113–122. 0,5 д.а.

9. Serhii Shejko, Olena Kolodii. Development of entrepreneurship in the context of civilizational dynamics. // Humanities and Social Sciences. Publishing House of Rzeszow University of Technology. – Poland. – vol. XXV, 27 (1/2020). – P. 77–85. [Copernicus].

10. Serhii Shejko, Olena Kolodii. Possibilities of resolving the dilemma «power – knowledge» in the process of the civil society formation in Ukraine. Humanities and Social Sciences. Publishing House of Rzeszow University of Technology. – Poland. – vol. XXV, 27 (3/2020). – P. 129–137. [Copernicus].

							Підвищення кваліфікації: 2018 р. Вища школа філософії при Інституті філософії імені Г.С. Сковороди НАН України. Свідоцтво СПК № 351844. Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка, кафедра філософії. Посвідчення видане Полтавським національним педагогічним університетом імені В.Г. Короленка № 64/01-60/31.
201068	Самойлік Марина Сергіївна	Професор, Основне місце роботи	Агротехнологій та екології	Диплом спеціаліста, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, рік закінчення: 2003, спеціальність: 070801 Екологія та охорона навколишнього середовища, Диплом доктора наук ДД 004947, виданий 15.12.2015, Диплом кандидата наук ДК 060203, виданий 01.07.2010, Атестат доцента 12ДЦ 037562, виданий 17.01.2014, Атестат професора АП 001842, виданий 02.07.2020	16	ОК 4 Стратегія стійкого розвитку в глобальному середовищі	Тема дисертації: «Теоретико-методологічні засади управління ресурсно-екологічною безпекою на регіональному рівні» Підвищення кваліфікації: Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет, Підвищення кваліфікації: 1. Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет, 28.05.2018 р. – 28.06.2018 р., тема «Політика управління сферою поводження з відходами в контексті сталого розвитку регіону. Збалансоване природокористування в галузі», свідоцтво ПК № 00493675/048443-18, від 2.07.2018 р. 2. ТОВ «Центр Освітнього консультування», 13.01.2019-30.01.2019 р., тема «Organization of didactic Process, Educational programmes, innovative technologies and scientific work», Krakiv, Poland, KR 190131/01 від 31.01.2019 р. Рівень володіння англ. мовою B2 (AC №001534 від 1.11.2019 р.) Виконання видів та результатів з перелічених у пункті 30 Ліцензійних умов: 1, 2, 3, 7, 8, 11, 13, 14, 15, 16, 18
93673	Льченко	Доцент,	Обліку та	Диплом	23	ОК 3	Підвищення

Алла Михайлівна	Основне місце роботи	фінансів	спеціаліста, Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, рік закінчення: 2003, спеціальність: 010106 Дефектологія, Диплом кандидата наук ДК 042057, виданий 20.09.2007, Атестат доцента 12/ДЦ 022736, виданий 30.06.2009	Педагогіка вищої школи	кваліфікації (стажування) 1. Національний університет біоресурсів і природокористування України, ННІ післядипломної освіти. Тема: «Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності». Свідоцтво СС 00493706/009324-19 від 5.04.2019 р. (180 год/6 кредитів ЄКТС). 2. Полтавський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти ім. М. В. Остроградського. Тема: «Індивідуальна освітня траєкторія у сучасній школі». Сертифікат №00578 від 12.03.2020 р. (7 год./0,23 кредитів ЄКТС). 3. Полтавський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти ім. М. В. Остроградського. Тема: «Праксеологічні виклики дистанційної освіти в умовах карантину». Сертифікат №00862 від 10.04.2020 р. (1,5 год./0,05 кредитів ЄКТС). 4. Полтавський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти ім. М. В. Остроградського. Тема: «Ефективні кейси педагогічної майстерності в умовах онлайн-освіти». Сертифікат №02076 від 5.05.2020 р. (6 год./0,2 кредити ЄКТС). 5. ГО «РУХ Освіта». Тема: «Можливості сучасних технологій для реалізації нового змісту освіти». Сертифікат №55549564139 від 29.10.2020 р. (15 год/0,5 кредиту ЄКТС). (15 год/0,45 кредиту ЄКТС). 6. ГО «Фонд підтримки інформаційного забезпечення студентів». Тема: «Цифрові інструменти для дистанційної освіти». Сертифікат №66855335177 від 21.11.2020 р.
-----------------	----------------------	----------	--	------------------------	---

(15 год./0,5 кредиту ЕКТС).

7. Полтавський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти ім. М. В. Остроградського.
Тема: «Психолого-педагогічні засади ефективної комунікації та організації культури педагогічних працівників».
Сертифікат №05985 від 26.11.2020 р.
(6 год./0,2 кредиту ЕКТС)
Участь у конференціях, семінарах

1. XIII Міжнародна науково-практична конференція «Вища освіта України в контексті інтеграції до європейського освітнього простору» (22-25 листопада 2018 р., м. Київ.). Тема доповіді: «Шляхи реалізації особистісно-орієнтованого підходу до навчання в процесі формування особистості здобувача вищої освіти».

2. 49-та науково-методична конференція викладачів і аспірантів «Гармонізація взаємодії закладів вищої освіти з ринком праці» (21-22 лютого 2018 р., Полтавська державна аграрна академія, м. Полтава, Україна). Тема доповіді: «Теоретико-практичні засади формування життєвої компетентності майбутніх спеціалістів аграрної сфери».

3. VIII Міжнародні Челпанівські психолого-педагогічні читання (18-19 травня 2019 року, м. Київ, Східно-європейський інститут психології).
Тема доповіді: «Стан сформованості мотивації до навчання у здобувачів вищої освіти».

4. 51-а науково-методична конференція викладачів і аспірантів на тему: «Вища освіта: проблеми і шляхи забезпечення якості у контексті сучасних трансформацій», 26-27 лютого 2020 року,

Полтава, ПДАА. Тема доповіді: «Мотивація до навчання як основний чинник підвищення якості вищої освіти».

5. Семінар (онлайн) «Праксеологічні виклики дистанційної освіти в умовах карантину», 10 квітня 2020 року, Полтава, Полтавський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти ім. М.В. Остроградського.

6. Науково-практична конференція професорсько-викладацького складу академії за результатами науково-дослідної роботи в 2019 році, 22-23 квітня 2020 р. м. Полтава, ПДАА. Тема доповіді: «Студентоцентризм як базовий принцип організації освітнього процесу у вищій школі».

7. Семінар (онлайн) «Ефективні кейси педагогічної майстерності в умовах онлайн-освіти», 5 травня 2020 року, Полтава, Полтавський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти ім. М.В. Остроградського.

8. Всеукраїнська науково-практична конференція «Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика», м. Полтава, 14 травня 2020 р., ПДАА. Тема доповіді: «Теоретичні аспекти комунікативної компетентності здобувачів вищої освіти в сучасній науковій парадигмі».

Основні публікації

1. Подлесна Г.В, Ільченко А.М. Шляхи реалізації особистісно-орієнтованого підходу до навчання в процесі формування особистості здобувача вищої освіти. Всеукраїнський науково-практичний журнал «Директор школи, ліцею, гімназії». Спеціальний тематичний випуск «Вища освіта України в контексті інтеграції до Європейського освітнього простору». №6. Кн. 2. Том I (79).

К. : Гнозис, 2018. С. 389–400.

2. Ільченко А.М., Подлесна Г.В. Особливості організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти в процесі вивчення соціально-гуманітарних дисциплін. Всеукраїнський науково-практичний журнал «Директор школи, ліцею, гімназії». Спеціальний тематичний випуск «Вища освіта України в контексті інтеграції до Європейського освітнього простору». №6. Кн. 2. Том III (81). К. : Гнозис, 2018. С.184–194.

3. Ільченко А.М., Подлесна Г.В. Організаційно-методичні засади підготовки майбутніх викладачів вищої школи до роботи в інклюзивному освітньому середовищі. Humanitarium. Переяслав-Хмельницький (Київ. обл.); Ніжин (Чернігів. обл.) : Лисенко М.М., 2018. Том 43, Вип. 2 : Педагогіка. С.34–45.

4. Ільченко А.М., Вовк М.О. Стан сформованості мотивації до навчання у здобувачів вищої освіти. Всеукраїнський науково-практичний журнал «Директор школи, ліцею, гімназії». Спеціальний тематичний випуск «Міжнародні челпанівські психолого-педагогічні читання». №2. Кн. 2. Том I (24). К. : Гнозис, 2019. С.219–226.

5. Ільченко А.М. Філософські засади становлення та розвитку гуманістичної парадигми освіти. Філософські обрії: наук.-теорет. журн. / Ін-т філософії імені Г.С. Сковороди НАН України, Полтав. нац. пед. ун-т імені В.Г. Короленка. К. ; Полтава. 2020. Вип. 43. С. 123-133.

6. Шейко С.В., Колодій О.С., Ільченко А.М. Філософсько-

						<p>теоретичні підстави концепції позитивної освіти. Філософські обрії: наук.-теорет. журн. / Ін-т філософії імені Г.С. Сковороди НАН України, Полтав. нац. пед. ун-т імені В.Г. Короленка. Вип. 44. К. ; Полтава. 2020. С. 133-143.</p> <p>Монографії</p> <p>1. Шейко С.В., Колодій О.С., Ільченко А.М. Глобалізація освіти: чи можливо втримати пам'ять і не втратити майбутнього (філософсько-економічний аспект). Актуальні питання сучасної економічної науки : колективна монографія. / за ред. Аранчій В.І., Дорогань-Писаренко Л.О. Полтава : РВВ ПДАА, 2018. С. 58–66.</p> <p>2. Ільченко А.М. Теоретичні аспекти комунікативної компетентності здобувачів вищої освіти в сучасній науковій парадигмі. Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика : колективна монографія / за наук. ред. Н. Сизоненко. К. : Вид-во Ліра-К. 2020. С. 198–204.</p> <p>Детальна інформація наведена за посиланнями: https://www.pdaa.edu.ua/people/ilchenko-alla-myhaylivna</p>	
168574	Макаренко Петро Миколайович	Завідувач кафедри, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій	Диплом доктора наук ДД 001118, виданий 09.02.2000, Атестат доцента ДЦ 044901, виданий 20.05.1981, Атестат професора ПРАР 001471, виданий 30.05.1997	43	ОК 7 Методика та організація підготовки і написання дисертації	<p>Наукова школа на 2010 рік налічує підготовку до 90 кандидатів економічних наук та 5 докторів наук.</p> <p>Макаренко П.М. є головою спеціалізованої вченої ради К 44.887.01 зі спеціальностей 08.00.03 – економіка та управління національним господарством і 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності) у Полтавській державній аграрній академії.</p> <p>1. Державний реєстраційний номер 0117U003097 від 15.02.2017.</p> <p>Розробити теоретико-методологічні, науково-методичні і практичні засади розвитку виробничо-</p>

господарської, фінансово-економічної і соціальної діяльності та процесів ресурсо-енергозбереження і управління (менеджменту) підприємств з виробництва і переробки аграрної продукції в умовах ринку сільськогосподарських і переробних підприємств АПК.

2. Член редколегії журналу “Технологічний аудит та резерви виробництва”. Журнал входить до “Переліку наукових фахових видань України” (категорія “Б”) з технічних і економічних наук (затверджено наказами Міністерства освіти науки України №612 від 07.05.2019, 3975 від 11.07.2019, №1301 від 15.10.2019, та №1643 від 28.12.2019

1. P. M. Makarenko Assessment-of-logistic-risks-with-the-purpose-of-strategic-management / Makarenko Petro, Piliavskui Volodymyr, Berezina Liudmyla, Khorishko Katerina, Kolokolchykova Iryna // Academy of strategic management journal. Volume 18, Issue 3, 2019. / URL: <https://www.abacademies.org/journals/academy-of-strategic-management-journal-home.html> Scopus

2. Ponochozna, O., Piliavskiy, V., Makarenko, P. Assessing the reviving risks while using the manufacturing resource planning system at agribusiness enterprises (2019) CEUR Workshop Proceedings, 2403, . 19) <https://www.scopus.com/inward/record.uri?eid=2-s2.0-85069677042&partnerID=40&md5=dcbe4b29f5a40b5d649137e5f0fa765>

3. Zavidna, L., Makarenko, P.M., Chepurda, G., Lyzunova, O., Shmygol, N. Strategy of innovative development as an element to activate innovative

activities of companies (2019) Academy of Strategic Management Journal, 18 (4), 6 p. 40
<https://www.scopus.com/inward/record.uri?eid=2-s2.0-85074225511&partnerID=40&md5=31cf647b7dfb49759182ee671590b4>

4. Makarenko P.M. (Полтавська державна аграрна академія) (ORCID: 0000-0002-8967-9122), Makarenko Y.P., Mogilat M.G., Neklesa A.I., Ponochovna O.V. Cognitive Modeling of the Consumer Market: Sensitivity and Scenario Analysis [Когнітивне моделювання споживчого ринку: аналіз чутливості та аналіз сценаріїв] / IEEE 11th International Conference on Dependable Systems, Services and Technologies (DESSERT), Kyiv, Ukraine, 2020, Pp. 230-235, (Scopus) URL: <https://doi.org/10.1109/DESSERT50317.2020.9125046>
<http://www.scopus.com/inward/record.uri?eid=2-s2.0-85087898949&partnerID=fpDjhFsn>

5. Макаренко П.М., Пілявський В.І. Інноваційно-інвестиційне забезпечення потенціалу стійкого розвитку аграрних підприємств. Економічний вісник університету ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет ім. Григорія Сковороди. 36. наук. пр. учених і аспір. Вип.41. Переяслав-Хмельницький, 2019. С. 29-35. 0,45 /0,25д.а. Index Copernicus

6. Макаренко П.М., Пілявський В.І., Процюк Н.Ю. Інноваційна складова формування конкурентного потенціалу підприємства. Причорноморські економічні студії. Науковий журнал. Вип. 50. Ч 1. Одеса. 2020. С. 75-80. Index Copernicus

7. Макаренко П.М.,

Юдіна О.І.
Формування
механізму реалізації
стратегії управління
сталим розвитком
підприємства сфери
послуг. Міжнародний
науковий журнал
«Інтернаука». Серія:
Економічні науки.
2020. № 2(34). С. 115-
122. Index Copernicus,
Google Scholar

8. Макаренко П.М.,
Юдіна О.І. Науково-
методологічні аспекти
стратегії управління
сталим економічним
розвитком
підприємства сфери
послуг. Міжнародний
науковий журнал
«Інтернаука». Серія:
Економічні науки.
2020. № 4(36). Т.2. С.
115-121. Index
Copernicus, Google
Scholar

9. Макаренко П.М.,
Тимошенко І.В.
Енергетична безпека
ринково-розвинених
країн: державна
політика та
інструменти
регулювання
енергоефективності :
колективна
монографія.
Енергоефективність та
енергозбереження:
економічний, техніко-
технологічний та
екологічний аспекти.
Полтава: ПП
«Астрая». 2019. 603 с.
С. 11-14.

10. Makarenko P.,
Piliavskui V. Factors of
market and public
influence on the income
of hired labor resource
owners. Organizational-
economic mechanism of
development of
economic entities:
Collective monograph;
In edited by
M. Bezpartochnyi.
Przeworsk (Poland)
2019 Pp 42-53., внесок
авт. 0,25 д.а.

11. P. Makarenko, Y.
Makarenko, N. Volkova,
V. Piliavskui, M.
Mohylat The formation
of commodity credit
limits for the borrowing
enterprises.
Management of the 21st
century: Globalization
challenges. ISSUE 2.
Collective monograph;
In edition I. Markina.
Prague, 2019 pp., 0,96
д.а./0,2 д.а.

6. Макаренко П. М.,
Дем'яненко Н. В.,
Палатай Я. М.
Управління

							впровадженням інновацій в діяльність сільськогосподарських підприємств. Економічний, організаційний та правовий механізм підтримки і розвитку підприємництва : колективна монографія ; за ред. О. В. Калашник, Х. З. Махмудова, І. О. Яснолоб. Полтава : Видавництво ПП «Астрія», 2019. 320 с. С. 135-143.
--	--	--	--	--	--	--	---

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	ПРН відповідає результату навчання, визначеному стандартом вищої освіти (або охоплює його)	Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
<i>ПРН 7. Формулювати нові гіпотези та наукові проблеми у сфері економіки, пропонувати належні підходи та методи їх перевірки</i>	☐	ОК 9 Стратегічні напрями розвитку аграрної галузі і підприємств	словесні методи: лекція, бесіда, опитування наочні методи: демонстрування, ілюстрування практичні методи: вправи, практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою: а) конспектування, д) підготовка наукового видання, методи самостійної роботи вдома: завдання самостійної роботи робота під керівництвом викладача: виконання практичних завдань методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу; ситуації новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації методи усного контролю: обговорення теоретичних питань, доповіді, дискусії методи письмового контролю: письмове виконання практичних завдань тестовий контроль: розв'язування тестів інтерактивні методи: дискусії, диспути, проектування професійних ситуацій; мозковий штурм комп'ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання.	- розв'язування тестів; - доповідь; - презентація; - виконання завдань самостійної роботи (письмове виконання практичного завдання); - екзамен.

<p><i>ПРН 14. Здійснювати публікацію праць за темою наукових досліджень у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях, використовувати інші способи апробації результатів досліджень</i></p>	☐	<p>ОК 7 Методика та організація підготовки і написання дисертації</p>	<p>словесні методи: лекція, розповідь, пояснення; наочні методи: демонстрування, ілюстрування; практичні методи: вправи, практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою: а) конспектування, б) підготовка реферату; методи самостійної роботи вдома: завдання самостійної роботи; робота під керівництвом викладача: виконання практичних завдань; методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу; ситуації новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації; методи усного контролю: усне опитування, обговорення теоретичних питань, доповіді, дискусії; методи письмового контролю: письмове виконання практичних завдань; інтерактивні методи: дискусії, диспути; проектування практичних ситуацій, мозковий штурм; комп'ютерні і мультимедійні методи: дистанційне навчання.</p>	<p>- опитування; - доповідь/реферат/ презентація, тези на конференцію; - виконання завдань самостійної роботи (письмове виконання практичного завдання, глосарій, есе, тощо); - залік, екзамен.</p>
<p><i>ПРН 13. Вміти ініціювати, планувати, розробляти і обґрунтовувати проекти у сфері економіки, здійснювати її інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.</i></p>	☐	<p>ОК 9 Стратегічні напрями розвитку аграрної галузі і підприємств</p>	<p>словесні методи: лекція, бесіда, опитування наочні методи: демонстрування, ілюстрування практичні методи: вправи, практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою: а) конспектування, д) підготовка наукового видання, методи самостійної роботи вдома: завдання самостійної роботи робота під керівництвом викладача: виконання практичних завдань методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу; ситуації новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації методи усного контролю: обговорення теоретичних питань, доповіді, дискусії методи письмового контролю: письмове виконання практичних завдань тестовий контроль: розв'язування тестів</p>	<p>- розв'язування тестів; - доповідь; - презентація; - виконання завдань самостійної роботи (письмове виконання практичного завдання); - екзамен.</p>

			інтерактивні методи: дискусії, диспути, проектування професійних ситуацій; мозковий штурм комп'ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання.	
<p><i>ПРН 12. Здійснювати викладацьку діяльність у закладах вищої освіти, розробляти навчально-методичні матеріали.</i></p>	☐	<p>ОК 3 Педагогіка вищої школи</p>	<p>методи організації і здійснення навчальної діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - словесні (лекція, розповідь-пояснення, бесіда проблемно-пошукового характеру, обговорення навчальних теоретичних питань; - наочні (ілюстрування); - практичні (робота з навчально-методичною літературою; конспектування, підготовка реферату, тез, розробка конспектів лекційних і практичних занять); методи формування пізнавальних інтересів та інтерактивні методи (створення ситуації інтересу, навчальні дискусії, життєві ситуації); методи стимулювання, мотивації й обов'язку (роз'яснення мети навчального предмета, висунування вимог до вивчення предмета), оперативний контроль; комп'ютерні, мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій) 	<p>ведення конспекту; опитування, участь у дискусіях; виконання завдань самостійної роботи; виконання тестових завдань; підготовка реферату, доповіді з мультимедійною презентацією; екзамен</p>
		<p>ОК 10 Педагогічна практика</p>	<p>Словесні методи (розповідь, пояснення, бесіда); наочні методи (ілюстрування, демонстрування, спостереження); практичні методи (робота з навчально-методичною літературою, джерелами інтернет); робота під керівництвом викладача (виконання письмової роботи: звіту з практики).</p>	<p>Методи усного контролю (обговорення теоретичних питань, доповідь, публічний захист звіту з практики); методи письмового контролю (написання звіту з практики).</p>
<p><i>ПРН 11. Вміти планувати, організувати та проводити оригінальні наукові дослідження у сфері економіки, результати якого мають наукову новизну</i></p>	☐	<p>ОК 7 Методика та організація підготовки і написання дисертації</p>	<p>словесні методи: лекція, розповідь, пояснення; наочні методи: демонстрування, ілюстрування; практичні методи: вправи, практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою: а) конспектування, б) підготовка реферату; методи самостійної роботи вдома: завдання самостійної роботи; робота під керівництвом викладача: виконання практичних завдань; методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу; ситуації новизни навчального</p>	<ul style="list-style-type: none"> - опитування; - доповідь/реферат/презентація, тези на конференцію; - виконання завдань самостійної роботи (письмове виконання практичного завдання, глосарій, есе, тощо); - залік, екзамен.

			<p>матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації; методи усного контролю: усне опитування, обговорення теоретичних питань, доповіді, дискусії; методи письмового контролю: письмове виконання практичних завдань; інтерактивні методи: дискусії, диспути; проектування практичних ситуацій, мозковий штурм; комп'ютерні і мультимедійні методи: дистанційне навчання.</p>	
		<p>ОК 8 Проблеми розвитку економіки в дисертаційних дослідженнях</p>	<p>словесні методи: лекція, розповідь-пояснення; наочні методи: демонстрування, ілюстрування; практичні методи: вправи, практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою: а) конспектування, д) підготовка реферату; методи самостійної роботи вдома: завдання самостійної роботи; робота під керівництвом викладача: виконання практичних завдань; методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу; ситуації новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації; методи усного контролю: усне опитування, обговорення теоретичних питань, доповіді, дискусії; методи письмового контролю: письмове виконання практичних завдань; інтерактивні методи: дискусії, диспути, проектування практичних ситуацій, мозковий штурм; комп'ютерні і мультимедійні методи: дистанційне навчання; дослідницькі методи; творче засвоєння знань спрямоване на розв'язання нових проблем у сфері економіки.</p>	<p>- опитування; - доповідь/реферат / презентація; - виконання завдань самостійної роботи (письмове виконання практичного завдання, глосарій, есе тощо); - залік - екзамен</p>
<p>ПРН 10. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-</p>	☐	<p>ОК 4 Стратегія стійкого розвитку в глобальному середовищі</p>	<p>1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності За джерелом знань: МН 1. Словесні методи (лекція, розповідь-</p>	<p>МНК 1. Методи усного контролю: 1) усне опитування 2) обговорення теоретичних питань, доповіді. МНК 2. Методи письмового</p>

<p>економічного розвитку, розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем.</p>			<p>пояснення, бесіда). МН 2. Наочні методи (ілюстрування, демонстрування). МН 3. Практичні методи (практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою). За логікою: МНЛ 8. Конкретизація. За мисленням: МНМ 3. Проблемно-пошуковий. МНМ 4 Евристичний. За ступенем керівництва: МНСР 1. Методи самостійної роботи вдома (завдання самостійної роботи).</p>	<p>контролю: 1) самостійна робота, 2) письмове виконання практичних завдань</p>
		<p>ОК 9 Стратегічні напрями розвитку аграрної галузі і підприємств</p>	<p>словесні методи: лекція, бесіда, опитування наочні методи: демонстрування, ілюстрування практичні методи: вправи, практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою: а) конспектування, д) підготовка наукового видання, методи самостійної роботи вдома: завдання самостійної роботи робота під керівництвом викладача: виконання практичних завдань методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу; ситуації новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації методи усного контролю: обговорення теоретичних питань, доповіді, дискусії методи письмового контролю: письмове виконання практичних завдань тестовий контроль: розв'язування тестів інтерактивні методи: дискусії, диспути, проектування професійних ситуацій; мозковий штурм комп'ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання.</p>	<p>- розв'язування тестів; - доповідь; - презентація; - виконання завдань самостійної роботи (письмове виконання практичного завдання); - екзамен.</p>
<p>ПРН 9. Вміти розробляти практично значимі пропозиції щодо підвищення економічної ефективності функціонування</p>	<p>☐</p>	<p>ОК 6 Економіка підприємства – системно функціональний контекст</p>	<p>словесні методи: лекція, розповідь-пояснення; наочні методи: демонстрування, ілюстрування; практичні методи: вправи, практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою: а) конспектування, д) підготовка реферату; методи самостійної роботи вдома: завдання самостійної роботи; робота під керівництвом викладача: виконання практичних завдань; методи формування</p>	<p>опитування; ☐ доповідь/реферат / презентація; ☐ виконання завдань самостійної роботи (письмове виконання практичного завдання, глосарій, есе тощо); ☐ екзамен</p>

			<p>пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу; ситуації новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації; методи усного контролю: усне опитування, обговорення теоретичних питань, доповіді, дискусії методи письмового контролю: письмове виконання практичних завдань; інтерактивні методи: дискусії, диспути, проектування практичних ситуацій, мозковий штурм; комп'ютерні і мультимедійні методи: дистанційне навчання; дослідницькі методи; творче засвоєння знань спрямоване на розв'язання нових проблем у сфері економіки</p>	
		ОК 9 Стратегічні напрями розвитку аграрної галузі і підприємств	<p>словесні методи: лекція, бесіда, опитування наочні методи: демонстрування, ілюстрування практичні методи: вправи, практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою: а) конспектування, д) підготовка наукового видання, методи самостійної роботи вдома: завдання самостійної роботи робота під керівництвом викладача: виконання практичних завдань методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу; ситуації новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації методи усного контролю: обговорення теоретичних питань, доповіді, дискусії методи письмового контролю: письмове виконання практичних завдань тестовий контроль: розв'язування тестів інтерактивні методи: дискусії, диспути, проектування професійних ситуацій; мозковий штурм комп'ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання.</p>	<p>- розв'язування тестів; - доповідь; - презентація; - виконання завдань самостійної роботи (письмове виконання практичного завдання); - екзамен.</p>
ПРН 8. Уміти	☐	ОК 2 Бібліографія, інформаційний пошук	методи організації і здійснення навчальної	Виступи на семінарах; Виконання завдань

<p>організувати інформаційний пошук, самостійний відбір і якісну обробку наукової, статистичної, фінансової інформації, проводити аналіз емпіричних даних та їх інтерпретацію, формулювати обґрунтовані висновки.</p>		<p>та інтелектуальна власність</p>	<p>діяльності: - словесні (лекція, розповідь-пояснення, бесіда проблемно-пошукового характеру, обговорення навчальних теоретичних питань); - наочні (ілюстрування); - практичні (робота з навчально-методичною літературою; конспектування, підготовка реферату, тез, розробка конспектів лекційних і практичних занять); методи формування пізнавальних інтересів та інтерактивні методи (створення ситуації інтересу, навчальні дискусії, життєві ситуації); методи стимулювання, мотивації й обов'язку (роз'яснення мети навчального предмета, висування вимог до вивчення предмета), оперативний контроль; комп'ютерні, мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання.)</p>	<p>самостійної роботи; Контрольна робота</p>
<p>ПРН 3. Демонструвати навички самостійної роботи у проведенні наукового пошуку, гнучкого мислення, інноваційність, проявляти креативність у вирішенні комплексних проблем у галузях економіки, нести відповідальність за особистий професійний розвиток.</p>	<p>☐</p>	<p>ОК 10 Педагогічна практика</p>	<p>Словесні методи (розповідь, пояснення, бесіда); наочні методи (ілюстрування, демонстрування, спостереження); практичні методи (робота з навчально-методичною літературою, джерелами інтернет); робота під керівництвом викладача (виконання письмової роботи: звіту з практики).</p>	<p>Методи усного контролю (обговорення теоретичних питань, доповідь, публічний захист звіту з практики); методи письмового контролю (написання звіту з практики).</p>
		<p>ОК 8 Проблеми розвитку економіки в дисертаційних дослідженнях</p>	<p>словесні методи: лекція, розповідь-пояснення; наочні методи: демонстрування, ілюстрування; практичні методи: вправи, практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою: а) конспектування, д) підготовка реферату; методи самостійної роботи вдома: завдання самостійної роботи; робота під керівництвом викладача: виконання практичних завдань; методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу; ситуації новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації; методи усного контролю: усне опитування, обговорення теоретичних питань, доповіді, дискусії; методи письмового контролю: письмове виконання практичних</p>	<p>- опитування; - доповідь/реферат / презентація; - виконання завдань самостійної роботи (письмове виконання практичного завдання, глосарій, есе тощо); - залік - екзамен</p>

			завдань; інтерактивні методи: дискусії, диспути, проектування практичних ситуацій, мозковий штурм; комп'ютерні і мультимедійні методи: дистанційне навчання; дослідницькі методи; творче засвоєння знань спрямоване на розв'язання нових проблем у сфері економіки.	
		ОК 1. Англійська мова для науковців	Комунікативний, творчий, проблемно- пошуковий, створення ситуації новизни навчального матеріалу, використання життєвого досвіду, метод проектів	Написання анотації, підготовка презентації
		ОК 5 Філософія науки	лекція, розповідь- пояснення, бесіда проблемно-пошукового характеру, обговорення навчальних теоретичних питань; ілюстрування;	ведення конспекту; опитування, участь у дискусіях; розв'язування тестів; виконання завдань самостійної роботи;
ПРН 5. Проводити реалізацію та коригування процесу наукового дослідження з дотриманням належної академічної добросовісності.	☐	ОК 10 Педагогічна практика	Словесні методи (розповідь, пояснення, бесіда); наочні методи (ілюстрування, демонстрування, спостереження); практичні методи (робота з навчально- методичною літературою, джерелами інтернет); робота під керівництвом викладача (виконання письмової роботи: звіту з практики).	Методи усного контролю (обговорення теоретичних питань, доповідь, публічний захист звіту з практики); методи письмового контролю (написання звіту з практики).
		ОК 7 Методика та організація підготовки і написання дисертації	словесні методи: лекція, розповідь, пояснення; наочні методи: демонстрування, ілюстрування; практичні методи: вправи, практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою: а) конспектування, б) підготовка реферату; методи самостійної роботи вдома: завдання самостійної роботи; робота під керівництвом викладача: виконання практичних завдань; методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу; ситуації новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації; методи усного контролю: усне опитування, обговорення теоретичних питань, доповіді, дискусії; методи письмового контролю: письмове виконання	- опитування; - доповідь/реферат/ презентація, тези на конференцію; - виконання завдань самостійної роботи (письмове виконання практичного завдання, глосарій, есе, тощо); - залік, екзамен.

			практичних завдань; інтерактивні методи: дискусії, диспути; проектування практичних ситуацій, мозковий штурм; комп'ютерні і мультимедійні методи: дистанційне навчання.	
<p><i>ПРН 4. Застосовувати методи критичного аналізу і оцінки сучасних наукових досягнень під час дослідницької роботи, здійснювати синтез нових та комплексних ідей, проводити розширення та переоцінку вже існуючих знань у галузі економічних досліджень.</i></p>	☐	<p>ОК 2 Бібліографія, інформаційний пошук та інтелектуальна власність</p>	<p>методи організації і здійснення навчальної діяльності: - словесні (лекція, розповідь-пояснення, бесіда проблемно-пошукового характеру, обговорення навчальних теоретичних питань); - наочні (ілюстрування); - практичні (робота з навчально-методичною літературою); конспектування, підготовка реферату, тез, розробка конспектів лекційних і практичних занять); методи формування пізнавальних інтересів та інтерактивні методи (створення ситуації інтересу, навчальні дискусії, життєві ситуації); методи стимулювання, мотивації й обов'язку (роз'яснення мети навчального предмета, висунення вимог до вивчення предмета), оперативний контроль; комп'ютерні, мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання.)</p>	<p>Виступи на семінарах; Виконання завдань самостійної роботи; Контрольна робота</p>
		<p>ОК 7 Методика та організація підготовки і написання дисертації</p>	<p>словесні методи: лекція, розповідь, пояснення; наочні методи: демонстрування, ілюстрування; практичні методи: вправи, практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою: а) конспектування, б) підготовка реферату; методи самостійної роботи вдома: завдання самостійної роботи; робота під керівництвом викладача: виконання практичних завдань; методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу; ситуації новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації; методи усного контролю: усне опитування, обговорення теоретичних питань, доповіді,</p>	<p>- опитування; - доповідь/реферат/презентація, тези на конференцію; - виконання завдань самостійної роботи (письмове виконання практичного завдання, глосарій, есе, тощо); - залік, екзамен.</p>

			<p>дискусії; методи письмового контролю: письмове виконання практичних завдань; інтерактивні методи: дискусії, диспути; проектування практичних ситуацій, мозковий штурм; комп'ютерні і мультимедійні методи: дистанційне навчання.</p>	
		<p>ОК 6 Економіка підприємства – системно функціональний контекст</p>	<p>словесні методи: лекція, розповідь-пояснення; наочні методи: демонстрування, ілюстрування; практичні методи: вправи, практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою: а) конспектування, д) підготовка реферату; методи самостійної роботи вдома: завдання самостійної роботи; робота під керівництвом викладача: виконання практичних завдань; методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу; ситуації новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації; методи усного контролю: усне опитування, обговорення теоретичних питань, доповіді, дискусії методи письмового контролю: письмове виконання практичних завдань; інтерактивні методи: дискусії, диспути, проектування практичних ситуацій, мозковий штурм; комп'ютерні і мультимедійні методи: дистанційне навчання; дослідницькі методи; творче засвоєння знань спрямоване на розв'язання нових проблем у сфері економіки.</p>	<p>опитування; доповідь/реферат /презентація; виконання завдань самостійної роботи (письмове виконання практичного завдання, глосарій, есе тощо); екзамен</p>
<p><i>ПРН 2. Демонструвати навички мовної комунікації щодо представлення та обговорення результатів своїх наукових досліджень з колегами, науковою</i></p>	☐	<p>ОК 10 Педагогічна практика</p>	<p>Словесні методи (розповідь, пояснення, бесіда); наочні методи (ілюстрування, демонстрування, спостереження); практичні методи (робота з навчально-методичною літературою, джерелами інтернет); робота під керівництвом викладача (виконання</p>	<p>Методи усного контролю (обговорення теоретичних питань, доповідь, публічний захист звіту з практики); методи письмового контролю (написання звіту з практики).</p>

<p>спільнотою, суспільством у цілому українською та іноземною мовою в усній та письмовій формі, демонструвати навички презентації результатів наукових досліджень.</p>			<p>письмової роботи: звіту з практики).</p>	
<p>ПРН 1. Формувати системний науковий світогляд, концепцію наукового дослідження, визначати етапи наукової роботи, знати фундаментальні теоретичні положення, термінологію у сфері економіки, ідентифікувати теоретичні і практичні проблеми наукових досліджень в економіці.</p>	<p>□</p>	<p>ОК 8 Проблеми розвитку економіки в дисертаційних дослідженнях</p>	<p>словесні методи: лекція, розповідь-пояснення; наочні методи: демонстрування, ілюстрування; практичні методи: вправи, практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою: а) конспектування, д) підготовка реферату; методи самостійної роботи вдома: завдання самостійної роботи; робота під керівництвом викладача: виконання практичних завдань; методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу; ситуації новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації; методи усного контролю: усне опитування, обговорення теоретичних питань, доповіді, дискусії; методи письмового контролю: письмове виконання практичних завдань; інтерактивні методи: дискусії, диспути, проектування практичних ситуацій, мозковий штурм; комп'ютерні і мультимедійні методи: дистанційне навчання; дослідницькі методи; творче засвоєння знань спрямоване на розв'язання нових проблем у сфері економіки.</p>	<p>- опитування; - доповідь/реферат / презентація; - виконання завдань самостійної роботи (письмове виконання практичного завдання, глосарій, есе тощо); - залік - екзамен</p>
		<p>ОК 7 Методика та організація підготовки і написання дисертації</p>	<p>словесні методи: лекція, розповідь, пояснення; наочні методи: демонстрування, ілюстрування; практичні методи: вправи, практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою: а) конспектування, б) підготовка реферату; методи самостійної роботи вдома: завдання самостійної роботи; робота під керівництвом викладача: виконання практичних завдань; методи формування</p>	<p>- опитування; - доповідь/реферат/ презентація, тези на конференцію; - виконання завдань самостійної роботи (письмове виконання практичного завдання, глосарій, есе, тощо); - залік, екзамен.</p>

			пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу; ситуації новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації; методи усного контролю: усне опитування, обговорення теоретичних питань, доповіді, дискусії; методи письмового контролю: письмове виконання практичних завдань; інтерактивні методи: дискусії, диспути; проектування практичних ситуацій, мозковий штурм; комп'ютерні і мультимедійні методи: дистанційне навчання	
		ОК 5 Філософія науки	лекція, розповідь- пояснення, бесіда проблемно-пошукового характеру, обговорення навчальних теоретичних питань; ілюстрування;	ведення конспекту; опитування, участь у дискусіях; розв'язування тестів; виконання завдань самостійної роботи;
		ОК 4 Стратегія стійкого розвитку в глобальному середовищі	МН 1. Словесні методи (лекція, розповідь- пояснення, бесіда). МН 2. Наочні методи (ілюстрування, демонстрування). МН 3. Практичні методи (практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою). За логікою: МНЛ 1. Індуктивний. МНЛ 7. Узагальнення. МНЛ 8. Конкретизація. За мисленням: МНМ 3. Проблемно- пошуковий. МНМ 4 Евристичний. За ступенем керівництва: МНСР 1. Методи самостійної роботи вдома (завдання самостійної роботи).	МНК 1. Методи усного контролю: 1) усне опитування 2) обговорення теоретичних питань, доповіді. МНК 2. Методи письмового контролю: 1) самостійна робота, 2) письмове виконання практичних завдань
ПРН 6. Застосовувати методологічний інструментарій для виявлення причинно- наслідкових зв'язків між досліджуваними явищами та процесами, добирати прогресивні загальнонаукові та спеціальні методи та інструменти наукових досліджень у сфері економіки.	☐	ОК 7 Методика та організація підготовки і написання дисертації	словесні методи: лекція, розповідь, пояснення; наочні методи: демонстрування, ілюстрування; практичні методи: вправи, практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою: а) конспектування, б) підготовка реферату; методи самостійної роботи вдома: завдання самостійної роботи; робота під керівництвом викладача: виконання практичних завдань; методи формування пізнавальних інтересів:	- опитування; - доповідь/реферат/ презентація, тези на конференцію; - виконання завдань самостійної роботи (письмове виконання практичного завдання, глосарій, есе, тощо); - залік, екзамен.

	<p>створення ситуації інтересу; ситуації новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації; методи усного контролю: усне опитування, обговорення теоретичних питань, доповіді, дискусії; методи письмового контролю: письмове виконання практичних завдань; інтерактивні методи: дискусії, диспути; проектування практичних ситуацій, мозковий штурм; комп'ютерні і мультимедійні методи: дистанційне навчання.</p>	
ОК 8 Проблеми розвитку економіки в дисертаційних дослідженнях	<p>словесні методи: лекція, розповідь-пояснення; наочні методи: демонстрування, ілюстрування; практичні методи: вправи, практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою: а) конспектування, д) підготовка реферату; методи самостійної роботи вдома: завдання самостійної роботи; робота під керівництвом викладача: виконання практичних завдань; методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу; ситуації новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації; методи усного контролю: усне опитування, обговорення теоретичних питань, доповіді, дискусії; методи письмового контролю: письмове виконання практичних завдань; інтерактивні методи: дискусії, диспути, проектування практичних ситуацій, мозковий штурм; комп'ютерні і мультимедійні методи: дистанційне навчання; дослідницькі методи; творче засвоєння знань спрямоване на розв'язання нових проблем у сфері економіки.</p>	<p>- опитування; - доповідь/реферат / презентація; - виконання завдань самостійної роботи (письмове виконання практичного завдання, глосарій, есе тощо); - залік - екзамен</p>
ОК 6 Економіка підприємства – системно функціональний	<p>словесні методи: лекція, розповідь-пояснення; наочні методи: демонстрування,</p>	<p>опитування; доповідь/реферат /презентація; виконання завдань самостійної роботи</p>

		контекст	<p>ілюстрування; практичні методи: вправи, практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою: а) конспектування, д) підготовка реферату; методи самостійної роботи вдома: завдання самостійної роботи; робота під керівництвом викладача: виконання практичних завдань; методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу; ситуації новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації; методи усного контролю: усне опитування, обговорення теоретичних питань, доповіді, дискусії методи письмового контролю: письмове виконання практичних завдань; інтерактивні методи: дискусії, диспути, проектування практичних ситуацій, мозковий штурм; комп'ютерні і мультимедійні методи: дистанційне навчання; дослідницькі методи; творче засвоєння знань спрямоване на розв'язання нових проблем у сфері економіки</p>	(письмове виконання практичного завдання, госарій, есе тощо); екзамен
--	--	----------	--	---